Základná škola, Saratovská ul. 43, 934 05 Levice

Dodatok č.1 k Inovovanému školskému vzdelávaciemu programu (v súvislosti so zavedením KURIKULÁRNEJ REFORMY)

Ciele vzdelávania školy
Učebný plán školy pre 1. cyklus

Vzdelávacie prostredie:
Vzdelávanie pre 21. storočie sa má vyznačovať otváraním príležitostí na poznávanie, prijatím každého človeka (inkluzívna škola), zodpovednosťou za udržateľnosť života na Zemi (zelená škola), podporovaním efektívneho a bezpečného využívania digitálnych technológií vo výchove a vzdelávaní (digitálna škola).

Žiak – učiteľ - rodič
V škole 21. storočia majú všetci aktéri možnosť spoluvytvárať obsah a formy vzdelávania, spoločne sa vlastnou aktivitou učiť a zlepšovať:
- Žiak bude hlavným aktérom spoluzodpovedným za svoje vzdelávanie.
- Učiteľ bude aktívne sprevádzať žiaka a vytvárať príležitosti na efektívne učenie sa, ale zároveň bude mať dostatočný priestor a podporu na vlastný rozvoj.
- Rodič bude prizývaný k aktívnemu podieľaniu sa na tvorbe kultúry školy a k aktívnej podpore podoby výchovno-vzdelávacieho procesu.
Východisko, že učiteľ vzdeláva žiaka odovzdávaním vedomostí už v 21. storočí neobstojí. Schopnosť zrozumiteľne vysvetliť učivo bude stále výhodou kvalitného učiteľa, oveľa dôležitejšou sa však stane schopnosť učiteľa rozumieť procesom prebiehajúcim v mysli žiaka počas jeho učenia sa: ako rozmýšľa o zadanej úlohe, ako si volí stratégie na jej riešenie, ako postupy riešenia vykonáva a ako pristupuje k identifikácii a prekonávaniu chýb, ako uvažuje o hodnotách, o svojom prežívaní a konaní. Pred učiteľom tiež stojí úloha podporiť tvorivosť detí, spolu s nimi hľadať priestor a rôzne spôsoby sebavyjadrenia a snažiť sa o pochopenie rozmanitých spôsobov vyjadrenia iných ľudí. S tým súvisí aj pripravenosť učiteľa vytvárať priestor žiakovi samostatne sa zamyslieť nad riešením rôznych typov úloh. Súčasťou vzdelávacieho procesu musí byť reflexia procesu učenia, konania a vyjadrenia. Žiak má byť vedený k tomu, aby vedel opísať (reflektovať) svoje myšlienkové postupy a stratégie učenia a riešenia úloh (metakognícia, metaučenie) a na základe toho zdokonaľovať svoju schopnosť učiť sa, vnímať svoj osobnostný potenciál a preberať zodpovednosť za vlastné učenie sa a rozvoj. Žiak má byť tiež podporovaný v zámernej konfrontácii uvažovania a konania s etickými hodnotami a podnecovaný k tvorivosti.

Vízia školy definuje dlhodobý cieľ, ktorý škola chce dosiahnuť. Pomáha všetkým zainteresovaným stranám (učiteľom, žiakom, rodičom, komunite) pochopiť, akým smerom sa škola uberá.
Sme školou, ktorá vzdeláva všetkých žiakov bez rozdielu „v jednej lavici“ – intaktných, so ŠVVP, zo SZP, v HN, z MRK a MR – A variant. Inakosť je pre nás príležitosťou, aby sa žiaci vzájomne uznávali, motivovali a tiahli vpred nielen v oblasti vzdelávania ale i výchovy.

Našou víziou je, aby žiaci chodili do školy radi, aby tí, ktorí nemajú ideálne domáce zázemie našli v škole bezpečný prístav nielen pre získavanie vedomostí, zručností návykov a spôsobov správania sa v rôznych životných situáciách, ale i pokojné a láskavé rodinné prostredie.

„Chceme školu meniť skôr, ako ju budeme musieť meniť. Škola sa musí prispôsobiť prostrediu, v ktorom pôsobí. Chceme byť školou digitálnou, zelenou a inkluzívnou.“

Misia školy vysvetľuje, akým spôsobom škola plánuje dosiahnuť svoju víziu. Definuje každodenné činnosti a záväzky školy voči svojim žiakom a školskej komunite.
Vízia a misia školy definujú, kam chce škola smerovať a čo chce dosiahnuť. Zameriavajú sa na zlepšenie kvality vzdelávania - škola vie, akým smerom by sa mala vyvíjať. Zjednocujú a motivujú všetkých aktérov školy podieľať sa spoločne na dosiahnutí stanovených cieľov a hodnôt.

Misiou našej školy je:

Flexibilne reagovať na výchovno-vzdelávacie, priestorové a materiálne požiadavky školy 21. storočia s dôrazom na históriu školy a reálny život s podporou rodičov v čase formálneho aj neformálneho vzdelávania.

Dodatok č. 1 k iŠkVP je vypracovaný na základe platných kurikulárnych dokumentov, tradície školy, reflektuje požiadavky rodičov i žiakov, pričom kladie dôraz na potreby modernej spoločnosti. Sme moderná škola s bohatou históriou, ktorá pružne reaguje na dynamické zmeny 21. storočia, čo sa plne premieta do nášho ŠkVP.
Uvedomujeme si, že v dnešnom svete sa stáva ovládanie **IKT** nevyhnutnosťou, čomu sme prispôsobili aj výučbu predmetu informatika od prvého ročníka. Kladný vzťah k digitálnym technológiám a osvojenie si základov na požadovanej úrovni tvorí predpoklad k úspešnému štúdiu na vyššom stupni vzdelávania a následne k uplatneniu sa na pracovnom trhu.
Pohyb a zdravý životný štýl má výrazný vplyv na **celkový fyzický a duševný rozvoj žiakov**. Pohybové aktivity nielen prispievajú k udržaniu telesnej kondície a prevencii zdravia, ale majú aj pozitívny dopad na psychickú pohodu, zlepšenie koncentrácie a redukciu stresu. Podpora pohybu a zdravého životného štýlu v rámci školy je preto kľúčová pre vytváranie vyváženého prostredia, kde žiaci získavajú návyky prospešné pre ich budúci život a osobnostný rozvoj. Motivujeme žiakov k pohybu a zdravému životnému štýlu prostredníctvom hodín telesnej výchovy, pohybových aktivity, pohybových aktivít v rámci ŠKD.
Každoročne vzrastá na škole počet **žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami** (ďalej len ŠVVP), preto je nevyhnutné budovať veľký, odborný inkluzívny tím a vytvárať vhodné podmienky pre vzdelávanie žiakov so ŠVVP.
Naším cieľom je vytvárať inovatívne a inšpiratívne prostredie, ktoré žiakom poskytuje nástroje a zručnosti potrebné pre ich úspešnú budúcnosť v neustále sa meniacom svete.
Dôraz kladieme na slovenský jazyk, matematiku, anglický jazyk, informatiku a inkluzívne vzdelávanie, čím vytvárame prostredie, ktoré podporuje komplexný osobnostný rozvoj žiakov v súlade s víziou školy a požiadavkami doby.
Na dosiahnutie stanovených cieľov využívame rôzne moderné vyučovacie metódy, formy a stratégie vzdelávania.

Vo všetkých predmetoch vedieme žiakov ku kritickému mysleniu a vzdelávaniu v súlade s cieľmi a hodnotami školy.
Tieto inovatívne prístupy vedú k zlepšeniu kvality vzdelávania a pripravujú našich žiakov na výzvy 21. storočia.

Konkrétne ciele výchovy a vzdelávania
Základné vzdelávanie poskytuje ucelené a komplexné základy všeobecného vzdelania, ktoré dáva všetkým žiakom predpoklady na porozumenie životu, osvojenie nástrojov učenia sa a základnej orientácie vo svete. Poskytuje základy kultúrnej gramotnosti a podporuje motiváciu k ďalšiemu vzdelávaniu a celoživotnému učeniu sa.
Cieľom základného vzdelávania je, aby každý žiak:
1. získal rozvinutú všestrannú a funkčnú gramotnosť v súlade s požiadavkami spoločnosti, vedel ju uplatniť v každodennom osobnom a spoločenskom živote a pri napĺňaní svojich osobných, vzdelávacích, kultúrnych a sociálnych potrieb,
2. mal vybudovaný základný hodnotovo-kultúrny rámec svojej osobnosti, ktorý ho orientuje a sprevádza pri plánovaní a dosahovaní individuálnych životných cieľov, ako aj pri participácii na širších spoločenských, kultúrnych a globálnych aktivitách,
3. získal reálne vedomie o vlastnom osobnostnom potenciáli pre svoj ďalší vzdelávací rast a celostný rozvoj.
Hlavné ciele sa dosahujú prostredníctvom: a) vytvárania a upevňovania kultúry a étosu školy, b) vyučovania zameraného na nadobúdanie doménových a prierezových gramotností,

c) spolupráce s externým prostredím a neformálnym vzdelávaním.

Ciele vzdelávania školy

Cieľom vzdelávania na našej škole je , vzdelávať a vychovávať tak, aby žiaci chodili do školy radi, aby tí, ktorí nemajú ideálne domáce zázemie našli v škole bezpečný prístav nielen pre získavanie vedomostí, zručností návykov a spôsobov správania sa v rôznych životných situáciách, ale i pokojné a láskavé rodinné prostredie. Nemenej dôležité je, aby i učitelia prichádzali do školy s úsmevom, cítili sa v pracovnom prostredí dobre a chceli žiakov čo najviac naučiť.

Čiastkovými cieľmi sú:

- **ku každému žiakovi pristupovať ako k individualite a túto plne rešpektovať**
- **maximálne rozvíjať potenciál každého žiaka pre osobnostné zrenie a stávanie sa svojskou a tvorivou osobnosťou**
- **rozvíjať tvorivosť žiakov zmysluplným trávením voľného času, krúžkovou činnosťou**
- **rozvíjať v žiakovi zmysel pre sociálnu vzájomnosť, spravodlivosť a akceptovanie odlišností každého druhu**
- **naučiť žiaka rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, ovládať svoje správanie, vedieť pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť**
- **viesť žiaka k ochrane svojho zdravia vrátane zdravej výživy a rešpektovať etické princípy**
- **použitím aktivizujúcich metód výučby zatraktívniť vyučovanie pre žiakov, znižovať neopodstatnenú absenciu žiakov v škole a zastaviť klesajúcu tendenciu počtu žiakov v škole**
- **uplatňovanie regionálnej výchovy a tvorivej dramatiky vo vyučovaní**
- **vyučovanie informatiky a jazykov od 1. ročníka**
- **posilnené hodiny TSV a prírodovedných predmetov**
- **zavedenie celodenného výchovného systému prostredníctvom projektov, krúžkovej činnosti a tímu OZ**
- **uplatňovanie prvkov inkluzívneho vzdelávania**
- **zamerať sa na rozvoj vzdelávacieho procesu prostredníctvom kvalifikovaných učiteľov**
- **pripraviť žiakov na praktický život a uplatnenie v ňom**
- **pre spájanie teórie s praxou využívať odborné učebne**
- **zamerať sa na wellbeing žiakov, nakoľko títo trávia v škole veľkú čas dňa, ich spokojnosť v škole má veľký vplyv na ich prežívanie**
- **cieľom vzdelávania je viesť žiakov k tvorivému a kritickému mysleniu, naučiť ich tímovo pracovať, komunikovať medzi sebou, navzájom sa rešpektovať, vychovávať ich k zodpovednosti a samostatnosti, naším cieľom je, aby každý žiak v škole zažil pocit úspechu. Nie je dôležité, aby si bol lepší ako iní, ale je dôležité, byť lepší, ako si bol včera**
- **chceme byť školou digitálnou, zelenou a inkluzívnou.**

Profil absolventa

Žiak má byť po absolvovaní základného vzdelávania spôsobilý:
- vyjadrovať a interpretovať pojmy a vzťahy medzi nimi, myšlienky, pocity a potreby, fakty a názory ústnou a písomnou formou v slovenskom a v materinskom jazyku (ak je odlišný od slovenského jazyka) v rôznorodých situáciách a príležitostiach;
- komunikovať v aspoň jednom cudzom jazyku na požadovanej úrovni;

- používať a hodnotiť texty rôznej povahy za účelom ich využitia pri ďalšom učení sa a vo vyhodnocovaní informácií v rôznych životných situáciách,
- rozvíjať a používať matematické a logické myslenie, princípy a postupy na riešenie rôznych problémov v každodennom živote a v ďalšom štúdiu a na argumentáciu svojich myšlienok,
- zodpovedne a bezpečne využívať digitálne technológie a médiá na vzdelávanie, komunikáciu a vnímať ich prínos k inováciám, uvedomovať si príležitosti aj riziká, ktoré predstavujú,
- vysvetliť prírodné javy, spoločenské a historické udalosti pomocou základných vedomostí, metód vedeckého bádania a odvodiť závery podložené dôkazmi,
- používať technické nástroje a prístroje na realizáciu návrhov a inovácií, overenie hypotéz a na prijatie rozhodnutia alebo záveru s využitím technológií,
- zúčastňovať sa na občianskom a sociálnom živote na základe poznania aktuálneho diania, historických súvislostí, spoločenských, kultúrnych a náboženských špecifík,
- aktívne pristupovať k riešeniu problémov a prijímať rozhodnutia na základe poznatkov, zručností a hodnôt z oblastí prírodných, spoločenských, humanitných vied a umenia,
- vnímať a využívať rôzne druhy umenia ako spôsob vyjadrenia a chápať miestne, regionálne, národné, európske a globálne prejavy kultúry,
- konať vedome v súlade s poznatkami o zdravom životnom štýle a jeho dopade na fyzické a duševné zdravie,
- robiť informované rozhodnutia o ďalšom vzdelávaní a životnej budúcnosti vrátane profesijného smerovania, poznať a prijímať svoj potenciál aj limity,
- spolupracovať s ostatnými ľuďmi, byť solidárny a preferovať konsenzuálne riešenia v konfliktných situáciách,
- využívať kreatívny proces, analýzu, vyhodnocovanie a overovanie informácií pri učení sa, identifikovať a skúmať komplexné problémy,
- používať kritické myslenie založené na poznatkoch a etických hodnotách,
- konať v súlade s hodnotami smerujúcimi k ochrane životného prostredia a udržateľného života,
- konať na základe poznania spoločenských a právnych noriem, ľudských práv, toleranciou rozmanitosti a v súlade s demokratickou kultúrou spoločnosti.

Charakteristika odboru vzdelávania a jeho dĺžka

Základné vzdelávanie je kľúčovým prvkom vzdelávacieho systému. Buduje sa na ňom základ osobnej, sociálnej, hodnotovo-kultúrnej a profesijnej spôsobilosti každého človeka v súlade s potrebami súčasnej spoločnosti, jej perspektívami, so zohľadnením regionálnych aj globálnych spoločenských požiadaviek a potrieb. Zároveň formuje a rozvíja charakter žiaka v súlade s etickými hodnotami, podporuje utváranie jeho pozitívnych osobných identít. Základné vzdelávanie poskytuje žiakom šance nájsť a rozvinúť svoj potenciál, chápať vlastné prežívanie a regulovať svoje emócie, reflektovať svoje silné a slabé stránky pri plánovaní ďalšieho smerovania v živote, pochopiť a začať pracovať na svojich perspektívach v osobnom, občianskom i profesijnom živote. Základné vzdelávanie má deväť ročníkov.

Vnútorná štruktúra kurikula základného vzdelávania reflektuje potrebnú rôznorodosť vzdelávacích ciest žiakov a je usporiadaná do troch po sebe idúcich a na seba nadväzujúcich vzdelávacích cyklov.

Prvý cyklus tvorí 1. až 3. ročník, druhý cyklus tvorí 4. až 5. ročník a tretí cyklus tvorí 6. až 9. ročník. Vzdelávacie štandardy jednotlivých cyklov určujú obsah vzdelávania a očakávané učebné výstupy na ich konci. Prvý a druhý cyklus spolu predstavuje prvý stupeň základnej školy a tretí cyklus predstavuje druhý stupeň. Dĺžka trvania prvého stupňa základného vzdelávania podľa tohto vzdelávacieho programu je päť (5) rokov. Dĺžka trvania druhého stupňa základného vzdelávania podľa tohto vzdelávacieho programu je štyri (4) roky. Prvý cyklus (1. – 3. ročník ZŠ) Úlohou prvého cyklu je, aby žiak získal vzťah k učeniu sa, vytvoril si pracovné návyky a pracovný režim, aktívne sa zapájal do práce, využíval kreativitu pre zlepšovanie svojich

myšlienok. Žiakom vytvára učiteľ bezpečné prostredie a podporu: „Ty mi pomôžeš.“ Vyučovanie ťažiskovo zabezpečuje učiteľ s aprobáciou na primárne vzdelávanie.

Stupne vzdelania
Základné vzdelanie sa formálne člení na primárne vzdelanie a nižšie stredné vzdelanie.
1 Úspešným absolvovaním 2. cyklu základného vzdelávania získa žiak primárne vzdelanie (ISCED 1) a úroveň 1 Slovenského kvalifikačného rámca/Európskeho kvalifikačného rámca (SKKR /EKR: 1). Úspešným absolvovaním 3. cyklu základného vzdelávania získa žiak nižšie stredné vzdelanie (ISCED2) a úroveň 2 Slovenského kvalifikačného rámca/Európskeho kvalifikačného rámca (SKKR/EKR: 2).
Forma výchovy a vzdelávania
Výchova a vzdelávanie sa v základných školách organizuje dennou formou štúdia. Denná forma štúdia sa môže uskutočňovať aj ako dištančná: a) v celom rozsahu vzdelávania pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku individuálnym vzdelávaním preto, že ich zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole alebo preto, že boli vzatí do väzby alebo sú vo výkone trestu odňatia slobody,
b) v rozsahu podľa odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, ktorí sú vzdelávaní podľa individuálneho vzdelávacieho programu, vrátane žiakov so všeobecným intelektovým nadaním,
c) v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku podľa individuálneho učebného plánu,
d) v rozsahu podľa rozhodnutia ministra školstva, vedy, výskumu a športu v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu pre všetkých žiakov,5 1 § 16 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov 2 § 24 ods. 2 písm. a) a c) zákona č. 245/2008 Z. z. 3 § 2 písm. j), § 2 písm. p), § 7a, § 94 ods. 1 písm. b) druhý bod, § 103 ods. 2 a ods. 9 písm. i) zákona č. 245/2008 Z. z. 4 § 26 zákona č. 245/2008 Z. z. 5 § 150 ods. 8 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. 11
e) v nevyhnutne potrebnom rozsahu, najviac však jeden mesiac: - zo závažných organizačných dôvodov, - z technických dôvodov (napr. havária v budove školy, rekonštrukcia budovy školy), - z hygienicko-epidemiologických dôvodov, na základe nariadeného opatrenia príslušného regionálneho úradu verejného zdravotníctva alebo - z iných dôvodov, ktoré môžu ohroziť bezpečnosť a zdravie detí a zamestnancov alebo môžu spôsobiť závažné škody na majetku. Dištančné vzdelávanie je organizované bez priameho kontaktu učiteľa alebo odborného zamestnanca so žiakom, komunikáciou prostredníctvom dostupných komunikačných prostriedkov, najmä prostriedkov založených na využívaní počítačových sietí.

Vzdelávacie oblasti
Vzdelávacia oblasť je základná jednotka obsahu vzdelávania a prostredníctvom nej sa aj postupne vymedzujú a napĺňajú ciele všeobecného vzdelávania. Jednotlivé vzdelávacie oblasti sú koncipované tak, že sú na úrovni cieľov a obsahu vzájomne prepojené a navzájom sa podporujú. Ciele vzdelávacích oblastí sú vymedzené ako okruhy vedomostí, zručností a postojov na konci jednotlivých vzdelávacích cyklov. Vymedzené ciele sú ďalej špecifikované cez detailnejšie vzdelávacie štandardy, ktoré vedú k ich dosiahnutiu. Vzdelávacie oblasti sú v rámci štátneho vzdelávacieho programu rozpracované na jednotlivé vyučovacie predmety. Tam, kde je to žiadúce, je vzdelávacia oblasť identická s predmetom, čo je spravidla v prvých dvoch vzdelávacích cykloch.

Vzdelávacie štandardy
Vzdelávacie štandardy obsahujú širší súbor požiadaviek na osvojenie si vedomostí, zručností a postojov, ktoré má žiak preukázať na konci každého cyklu v jednotlivých vzdelávacích oblastiach. Vzdelávacie štandardy sú vypracované v súlade s rámcovými učebnými plánmi a

člení sa na: - Výkonové štandardy, ktoré sú podrobnejším rozpracovaním cieľov vzdelávania a určujú optimálnu úroveň zručností a postojov, ktoré má žiak nadobudnúť. Výkonové štandardy majú rozdielne vlastnosti. Niektoré rastú počas všetkých troch vzdelávacích cyklov, tie majú kvalitatívne gradačný a kumulatívny charakter. Iné sa dajú definitívne dosiahnuť v rámci jedného alebo dvoch cyklov alebo sa kumulatívne pridávajú ako nové v rámci jednotlivých cyklov. - Obsahové štandardy určujú okruhy činností, témy, pojmy a fakty, ktoré predstavujú obsahy vzdelávacej oblasti alebo vyučovacieho predmetu. Za obsahový štandard sa považuje nielen vecný obsah vzdelávania (fakty, pojmy, vzťahy alebo procesy), ale aj aktivity, postupy, činnosti, ktoré sú súčasťou osvojovania obsahov a výrazne napomáhajú k dosahovaniu výkonových štandardov. Pojmy a činnosti ako jednotky obsahového štandardu môžu mať v jednotlivých vzdelávacích oblastiach rôzne pomerné zastúpenie.

Rámcový učebný plán pre základné školy s vyučovacím jazykom slovenským

<table>
<tr><th rowspan="2">Vzdelávacia oblasť</th><th rowspan="2">Zoznam vyučovacích predmetov</th><th colspan="3">1. cyklus</th><th colspan="2">2. cyklus</th><th colspan="4">3. cyklus</th></tr>
<tr><th>1</th><th>2</th><th>3</th><th>4</th><th>5</th><th>6</th><th>7</th><th>8</th><th>9</th></tr>
<tr><td rowspan="3">Jazyk a komunikácia</td><td>slovenský jazyk a literatúra</td><td colspan="3">24</td><td colspan="2">12</td><td colspan="4">19</td></tr>
<tr><td>cudzí jazyk</td><td colspan="3">3</td><td colspan="2">6</td><td colspan="4">12</td></tr>
<tr><td>druhý cudzí jazyk</td><td colspan="5"></td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td rowspan="2">Matematika a informatika</td><td>matematika</td><td colspan="3">12</td><td colspan="2">8</td><td colspan="4">17</td></tr>
<tr><td>informatika</td><td colspan="3">1</td><td colspan="2">2</td><td colspan="4">3</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Človek a príroda</td><td>človek a príroda</td><td colspan="3">3</td><td colspan="2">4</td><td colspan="4">16</td></tr>
<tr><td>biológia</td><td colspan="3" rowspan="3"></td><td colspan="2" rowspan="3"></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>fyzika</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>chémia</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="5">Človek a spoločnosť</td><td>človek a spoločnosť</td><td colspan="3">3</td><td colspan="2">5</td><td colspan="4">13</td></tr>
<tr><td>občianska náuka</td><td colspan="3" rowspan="3"></td><td colspan="2" rowspan="3"></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>geografia</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>dejepis</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>náboženská výchova náboženstvo/etická výchova</td><td colspan="3">3</td><td colspan="2">2</td><td colspan="4">4</td></tr>
<tr><td>Človek a svet práce</td><td>človek a svet práce</td><td colspan="3">3</td><td colspan="2">2</td><td colspan="4">4</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Umenie a kultúra</td><td>hudobná výchova</td><td colspan="3">3</td><td colspan="2">2</td><td colspan="4">3</td></tr>
<tr><td>výtvarná výchova</td><td colspan="3">3</td><td colspan="2">2</td><td colspan="4">4</td></tr>
<tr><td>Zdravie a pohyb</td><td>telesná a športová výchova</td><td colspan="3">6</td><td colspan="2">4</td><td colspan="4">8</td></tr>
<tr><td colspan="2">Sumár hodín (za cyklus bez disponibilných hodín)</td><td colspan="3">64</td><td colspan="2">49</td><td colspan="4">103</td></tr>
<tr><td colspan="2">Voliteľné (disponibilné) hodiny*</td><td colspan="3">6</td><td colspan="2">4</td><td colspan="4">16</td></tr>
<tr><td colspan="2">Spolu za cyklus</td><td colspan="3">70</td><td colspan="2">53</td><td colspan="4">119</td></tr>
<tr><td colspan="2" rowspan="2">Časové dotácie v ročníkoch</td><td>1.</td><td>2.</td><td>3.</td><td>4.</td><td>5.</td><td>6.</td><td>7.</td><td>8.</td><td>9.</td></tr>
<tr><td>22</td><td>23</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>29</td><td>30</td><td>30</td><td>30</td></tr>
</table>

Poznámky Všeobecná časť
1. Rámcový učebný plán vymedzuje týždenný počet vyučovacích hodín. Jedna vyučovacia hodina má podľa tohto plánu 45 minút. V prípade inej dĺžky vyučovacej hodiny škola jej trvanie a prepočet vyučovacieho času na 45 minútové vyučovacie hodiny uvedie v školskom vzdelávacom programe.
2. Vyučovací predmet pre príslušný ročník, ktorý sa podľa učebného plánu základnej školy vyučuje jednu hodinu týždenne, teda 33 hodín ročne, možno zaradiť do rozvrhu hodín počas celého školského roka vyučovaný jednu vyučovaciu hodinu týždenne alebo dve vyučovacie hodiny každý druhý týždeň, len v prvom polroku alebo v druhom polroku školského roka alebo si škola môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania (exkurzia, blokovo, kurz a pod.).
3. Rozdelenie tried na skupiny a zriaďovanie skupín na vyučovanie jednotlivých predmetov sa uskutočňuje podľa vyhlášky o základnej škole. Pri vyučovaní predmetov, ktoré nie sú priamo uvedené vo vyhláške, možno žiakov deliť na skupiny podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok školy a podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.
4. Na základe rámcového učebného plánu škola vypracuje učebný plán školy, v ktorom rozhodne o: a. zaradení vyučovacích predmetov do ročníkov príslušného vzdelávacieho cyklu, pričom začiatok vyučovania konkrétneho vyučovacieho predmetu vrátane tých, ktoré vytvárajú profiláciu školy, rešpektuje zásadu veku-primeranosti, b. hodinovej dotácii jednotlivých vyučovacích predmetov v ročníku.
5. Hodinové dotácie vyučovacích predmetov v učebnom pláne škola určí tak, aby boli dodržané tieto pravidlá: a. Každý vyučovací predmet v učebnom pláne školy musí byť zaradený do vzdelávacej oblasti definovanej v štátnom vzdelávacom programe. b. Ak je v rámcovom učebnom pláne určený počet hodín pre konkrétny vyučovací predmet, súčet hodinových dotácií tohto predmetu vo všetkých ročníkoch príslušného vzdelávacieho cyklu nesmie byť v učebnom pláne nižší ako určuje rámcový učebný plán. c. Ak je v rámcovom učebnom pláne určený počet hodín pre vzdelávaciu oblasť, súčet hodinových dotácií všetkých vyučovacích predmetov zaradených do vzdelávacej oblasti vo všetkých ročníkoch príslušného vzdelávacieho cyklu nesmie byť v učebnom pláne nižší ako je počet hodín určený v rámcovom učebnom pláne. d. Celkový súčet hodín v ročníku rešpektuje počet stanovený v rámcovom učebnom pláne, resp. môže byť navýšený v zmysle poznámky.
6. Rozdelenie časových dotácií v učebnom pláne školy je východiskom pre rozdelenie učiva v učebných osnovách školského vzdelávacieho programu. Rozsah učiva v učebných osnovách pre jednotlivé predmety a ročníky zodpovedá rozdeleniu hodín v učebnom pláne školy. 10 § 3 ods. 1. až 4. vyhlášky č. 223/2022 Z. z.
7. Škola realizuje v 2. a v 3. cykle pre každú triedu tematické dni zamerané na rozvoj prierezových gramotností v rozsahu najmenej 4 vyučovacích dní v jednom školskom polroku, pričom jeden vyučovací deň predstavuje šesť vyučovacích hodín. Ciele a obsah tematických dní pre jednotlivé ročníky, ktoré vychádzajú zo vzdelávacích štandardov a podporujú dosiahnutie cieľov základného vzdelávania, si škola zadefinuje v školskom vzdelávacom programe.
8. Škola realizuje raz ročne v každom ročníku 1. a 2. cyklu didaktické hry a v každom ročníku 3. cyklu účelové cvičenia. Jeden vyučovací deň predstavuje v 1. cykle päť vyučovacích hodín, v 2. cykle a v 3. cykle šesť vyučovacích hodín. Ciele a obsah didaktických hier a účelových cvičení, ktoré vychádzajú zo vzdelávacích štandardov vzdelávacej oblasti zdravie a pohyb, si škola zadefinuje v školskom vzdelávacom programe.
9. Voliteľné (disponibilné) hodiny škola využije na: a. vyučovanie predmetu telesná a športová výchova tak, že v každom ročníku vyčlení na ňu jednu vyučovaciu hodinu alebo ju nahradí jedným z opatrení podľa poznámky č. 1 v časti poznámok k vzdelávacím oblastiam a predmetom, Zdravie a pohyb; b. dotvorenie školského vzdelávacieho programu tak, aby podporili dosiahnutie cieľov základného vzdelávania.

10. Pri prestupe žiaka prijímajúca škola v prípade zistených odlišností zohľadní žiakovi ich kompenzáciu spravidla v priebehu jedného školského roka.
11. Podľa tohto rámcového učebného plánu sa vzdelávajú aj žiaci so zdravotným znevýhodnením a žiaci s nadaním, a to s uplatnením špecifík podľa časti 10 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov s nadaním v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania tohto dokumentu.
12. Škola môže po prerokovaní v rade školy v školskom vzdelávacom programe určiť vyšší celkový počet hodín, najviac však na 79 hodín v 1. cykle, 59 hodín v 2. cykle a 131 hodín v 3. cykle. Ak sa škola rozhodne zvýšiť počet hodín, tieto sú financované z vlastných zdrojov.
13. Škola môže poskytovať vzdelávanie v úvodnom ročníku pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou ľahkého stupňa a pre žiakov s vývinovými poruchami ľahkého stupňa11. Celkový týždenný počet vyučovacích hodín v úvodnom ročníku je 20 hodín.

Poznámky k vzdelávacím oblastiam a predmetom Jazyk a komunikácia
1. V základnom vzdelávaní sa podľa výberu žiaka a možností školy vo vyučovacom predmete cudzí jazyk vyučujú tieto cudzie jazyky: anglický jazyk, francúzsky jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk. Zvolený jazyk žiak navštevuje od 1. cyklu bez možnosti zmeny.
2. Škola je povinná z rámca voliteľných (disponibilných) hodín ponúknuť žiakom 7. – 9. ročníka ako druhý cudzí jazyk jeden z jazykov: anglický jazyk, francúzsky jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk podľa možností školy a záujmu žiakov celkovo najmenej šesť vyučovacích hodín týždenne v 7. – 9. ročníku. Takto zvolený druhý jazyk žiak navštevuje od 7. do 9. ročníka bez možnosti zmeny, ak riaditeľ školy z vážnych dôvodov nerozhodne inak. 11 § 29 ods. 9 písm. a), b) zákona č. 245/2008 Z. z. 18
3. Ak žiak ponuku školy na vyučovanie druhého cudzieho jazyka nevyužije, zaradí ho škola na iný vyučovací predmet, na ktorý využije šesť hodín z disponibilných hodín pre 3. cyklus. Toto nie je možné uplatniť, ak si žiak nevybral anglický jazyk ako prvý cudzí jazyk. V takom prípade si ho musí v 7. – 9. ročníku vybrať ako druhý cudzí jazyk, a to celkovo najmenej šesť vyučovacích hodín týždenne v 7. – 9. ročníku, ktoré mu je škola povinná z rámca disponibilných hodín zabezpečiť.
Človek a príroda
1. Škola môže obsah vzdelávania vzdelávacej oblasti človek a príroda v 3. cykle realizovať ako integrovaný vyučovací predmet alebo ako samostatné vyučovacie predmety biológia, fyzika, chémia.
2. Pri vyučovaní, kde sa vyžaduje nadobúdanie a overovanie praktických zručností žiakov vo vzdelávacej oblasti človek a príroda, sa odporúča rozdelenie žiakov s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce a podľa podmienok školy.
Človek a spoločnosť
1. Škola môže obsah vzdelávania vzdelávacej oblasti človek a spoločnosť, okrem predmetov etická výchova a náboženská výchova, v 3. cykle integrovať tak, že vyučovací predmet bude identický so vzdelávacou oblasťou alebo sa bude štruktúrovať do samostatných vyučovacích predmetov.
2. Vyučovacie predmety etická výchova a náboženská výchova sa vyučujú ako povinne voliteľné predmety. Žiak si vyberá, či bude navštevovať etickú alebo náboženskú výchovu. Vybraný predmet navštevuje žiak počas celého školského roka.
3. Časť obsahu vzdelávacej oblasti človek a spoločnosť sa v 2. a 3. cykle vyučuje formou tematických dní podľa poznámky č. 7 vo všeobecnej časti.
Zdravie a pohyb
1. Na vyučovanie predmetu telesná a športová výchova využije škola v každom ročníku jednu vyučovaciu hodinu z voliteľných (disponibilných) hodín. Takto vyčlenenú vyučovaciu hodinu možno nahradiť: a. športovým výcvikom v trvaní najmenej 30 hodín počas školského roka, b. 45 minútami pravidelného aktívneho pohybu za týždeň počas školských prestávok, c. jednou

hodinou pravidelného aktívneho pohybu za týždeň v rámci školského klubu detí. Ak škola nahradí jednu hodinu telesnej a športovej výchovy jedným z opatrení podľa písm. a) – c), využije disponibilnú hodinu na vyučovanie iného predmetu. 2. Športové triedy majú navýšenú hodinovú dotáciu vo všetkých ročníkoch o 3 hodiny na vyučovací predmet športová príprava. 3. Časť obsahu vzdelávacej oblasti zdravie a pohyb sa vyučuje formou didaktických hier v 1. a 2. cykle, ktoré slúžia na praktické osvojenie si učiva najmä komponentu Ochrana a bezpečnosť zdravia a obyvateľstva a formou účelových cvičení v 3. cykle, podľa poznámky č. 8 vo všeobecnej časti.

UČEBNÝ PLÁN ŠKOLY

Rámcový učebný plán

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	1. cyklus					
		1.		2.		3.	
			VH		VH		VH
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	9		8		7	1
	Anglický jazyk	1		1		1	1
Matematika a informatika	Matematika	4		4	1	4	1
	Informatika		1		1	1	
Človeka príroda	Človek a príroda	1		1		1	
Človek a spoločnosť	Človek a spoločnosť			1		2	
	NAV/ETV	1		1		1	
Človek a svet práce	Človek a svet práce	1		1		1	
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1		1		1	
	Výtvarná výchova	1		1		1	
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2		2		2	
Sumár hodín (za cyklus bez disponibilných hodín)		64					
Voliteľné (disponibilné) hodiny		6					
Spolu za cyklus		70					
Časové dotácie v ročníkoch		1.		2.		3.	
		22		23		25	

Delenie žiakov do skupín:

- v predmetoch náboženská výchova a etická výchova sa triedy rozdeľujú do skupín spravidla s maximálnym počtom žiakov 20. Do skupín sú spájaní žiaci z viacerých tried v ročníku.

Posilnené predmety:

1. ročník – podľa iŠkVP – informatika – 1 hodina – novovytvorený predmet

Učebné osnovy 1. ročník a RUP

Vzdelávacia oblasť	**Predmet**	**Učebné osnovy**
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	UO sú totožné so VŠ ŠVP
	Anglický jazyk	UO sú totožné so VŠ ŠVP
Matematika a informatika	Matematika	UO sú totožné so VŠ ŠVP
	Informatika	UO sú vypracované školou
Človek a príroda	Človek a príroda	UO sú totožné so VŠ ŠVP
Človek a spoločnosť	Etická výchova/náboženská výchova	UO sú totožné so VŠ ŠVP
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	UO sú totožné so VŠ ŠVP
	Výtvarná výchova	UO sú totožné so VŠ ŠVP
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	UO sú totožné so VŠ ŠVP
Človek a svet práce	Človek a svet práce	UO sú totožné so VŠ ŠVP

2. ročník – podľa iŠkVP – informatika – 1 hodina – novovytvorený predmet
- matematika – 1 hodina

Učebné osnovy 2. ročník a RUP

Vzdelávacia oblasť	**Predmet**	**Učebné osnovy**
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	UO sú totožné so VŠ ŠVP
	Anglický jazyk	UO sú totožné so VŠ ŠVP
Matematika a informatika	Matematika	UO sú totožné so VŠ ŠVP
	Informatika	UO sú vypracované školou
Človek a príroda	Človek a príroda	UO sú totožné so VŠ ŠVP
Človek a spoločnosť	Etická výchova/náboženská výchova	UO sú totožné so VŠ ŠVP
	Človek a spoločnosť	UO sú totožné so VŠ ŠVP
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	UO sú totožné so VŠ ŠVP
	Výtvarná výchova	UO sú totožné so VŠ ŠVP
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	UO sú totožné so VŠ ŠVP
Človek a svet práce	Človek a svet práce	UO sú totožné so VŠ ŠVP

3. ročník – podľa iŠkVP – slovenský jazyk a literatúra – 1 hodina
- matematika – 1 hodina
- anglický jazyk – 1 hodina

Učebné osnovy 3. ročník a RUP

Vzdelávacia oblasť	**Predmet**	**Učebné osnovy**
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	UO sú totožné so VŠ ŠVP
	Anglický jazyk	UO sú totožné so VŠ ŠVP
Matematika a informatika	Matematika	UO sú totožné so VŠ ŠVP
	Informatika	UO sú totožné so VŠ ŠVP
Človek a príroda	Človek a príroda	UO sú totožné so VŠ ŠVP
Človek a spoločnosť	Etická výchova/náboženská výchova	UO sú totožné so VŠ ŠVP
	Človek a spoločnosť	UO sú totožné so VŠ ŠVP
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	UO sú totožné so VŠ ŠVP

	Výtvarná výchova	UO sú totožné so VŠ ŠVP
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	UO sú totožné so VŠ ŠVP
Človek a svet práce	Človek a svet práce	UO sú totožné so VŠ ŠVP

Výučba a delenie jednotlivých predmetov:
Telesná a športová výchova
I. stupeň

Trieda	**Hodiny – vyučujúci** **Spojené chlapci + dievčatá**
1.A	PaedDr. K. Jánošková
2.A	Mgr. H. Lengyelová
3.A	PaedDr. I. Žilková

Etická výchova/náboženská výchova

Trieda	**ETV**	**NAV**
1.A	1 PaedDr. I. Žilková	1 Mgr. M. Petrivaldská
2.A	PaedDr. K. Paniaková	Mgr. M. Petrivaldská
3.A	Mgr. K. Šubová	Mgr. M. Petrivaldská

DIDAKTICKÉ HRY
Škola realizuje v 1. cykle didaktické hry, ktoré vychádzajú zo vzdelávacích štandardov vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb. Slúžia na praktické osvojenie si učiva, najmä komponentu Ochrana a bezpečnosť zdravia a obyvateľstva. Didaktické hry sú realizované raz ročne v rozsahu 5 vyučovacích hodín. Cieľom didaktických hier je:

- Vytvoriť pozitívny vzťah k pohybovej aktivite a športu,
- identifikovať charakteristiky zdravého životného štýlu,
- identifikovať osoby, na ktoré by sa mali obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života,
- dodržať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.

HODNOTENIE ŽIAKOV
Písomné práce **predloží učiteľ k nahliadnutiu** žiakovi a na vyzvanie i zákonnému zástupcovi žiaka pri osobnom stretnutí.

Všetky písomné, elektronické a grafické práce sa **archivujú** do konca príslušného školského roka. Archivuje ich učiteľ alebo žiak v portfóliu. Za portfólium zodpovedá učiteľ daného predmetu.

Termín na vykonanie písomnej skúšky, ktorá má trvať viac ako 25 minút, **prekonzultuje učiteľ s triednym učiteľom**, ktorý koordinuje plán skúšania. V jednom dni môže žiak robiť len jednu skúšku uvedeného charakteru.

Žiak je z každého predmetu hodnotený ústne, písomne alebo prakticky **najmenej dvakrát** v polročnom hodnotiacom období.

Triedny učiteľ a učitelia jednotlivých predmetov priebežne a preukázateľným spôsobom **informujú zákonného zástupcu** žiaka o jeho prospechu.

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia
Predmety: slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk

Učiteľ pri hodnotení berie do úvahy:
do akej miery je žiak schopný realizovať komunikáciu v cudzom jazyku,
do akej miery lexikálne a gramatické chyby narušujú zrozumiteľnosť a dorozumievanie,
hľadisko jazykovej správnosti pri používaní bežnej slovnej zásoby a frekventovaných gramatických štruktúr,
hľadisko štylistickej adekvátnosti – formálnosť a neformálnosť vyjadrovania s ohľadom na situáciu prejavu,
rýchlosť prejavu a pohotovosť reakcie s prihliadnutím na individuálne rozdiely medzi žiakmi,
rozsah slovnej zásoby žiaka a jej využitie prostredníctvom gramatických štruktúr.
Učiteľ pri priebežnom hodnotení okrem aktivity, záujmu, prípravy a práce žiakov hodnotí:
ústne overovanie vedomostí:
hranie úloh/dramatizácia – dialóg,
monológ,
opis obrázkov,
reprodukciu textu,
počúvanie,
rozprávanie,
čítanie s porozumením,
prezentáciu projektov.

Kritériá pri ústnom overovaní vedomostí - plynulosť reči, výslovnosť a intonácia, rozsah slovnej zásoby, komunikatívna schopnosť , gramatická presnosť.

SJL – kontrolné diktáty – 1 roč. – 1, 2. roč. – 10, 3. roč. – 10

Kritériá kontroly a hodnotenia **diktátov**

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 1. ročníku ZŠ
počet: 1
Zameranie: opakovanie učiva z 1. ročníka ZŠ

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 2. ročníku:
počet: 10
Zameranie:
1. Opakovanie učiva z 1. ročníka ZŠ
2. Hláska a písmeno (ch, dz, dž)
3. Samohláska ä
4. Dvojhlásky
5. Tvrdé spoluhlásky
6. Opakovanie učiva za 1. polrok
7. Mäkké spoluhlásky
8. Slabiky di, ti, ni, li, de, te, ne, le
9. Vety
10. Opakovanie učiva z 2. ročníka

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 3. ročníku ZŠ:
počet: 10
Zameranie:
1. Opakovanie učiva z 2. ročníka ZŠ
2. Slová s l, Í, r, ŕ
3. Vybrané slová po b
4. Vybrané slová po m
5. Vybrané slová po p
6. Opakovanie učiva za 1. polrok
7. Vybrané slová po r, s
8. Vybrané slová po v, z
9. Slovné druhy
10. Opakovanie učiva z 3. ročníka ZŠ

Stupnica hodnotenia kontrolných diktátov:

0 – 1 chyba = 1
2 – 4 chyby = 2
5 – 7 chýb = 3
8 – 10 chýb = 4
11 a viac chýb = 5

Vzdelávacia oblasť: Matematika a informatika
Predmety: matematika, informatika
Učiteľ pri hodnotení berie do úvahy:
formulácie viet, pravidiel, záverov,

vypracovávanie domácich úloh,
prípravu na vyučovanie – pomôcky,
samostatnú prácu na doporučených úlohách mimo vyučovacích hodín,
prácu v skupine,
rovesnícke učenie,
prácu na hodine,
zapojenie sa do súťaží.

Učiteľ pri priebežnom hodnotení okrem aktivity, záujmu, prípravy a práce žiakov hodnotí:
ústne overovanie vedomostí:

ústne odpovede,

kolektívne ústne skúšky (do skúšania sú zapojení všetci žiaci, ide o zistenie, či žiaci systematicky pracujú, skúšanie je orientačné),

prezentovanie projektov, bádateľských aktivít, praktických zadaní.

písomné overovanie vedomostí:

krátke interaktívne testy a cvičenia,

vypracovanie domácich zadaní,

práca v skupine,

rovesnícke učenie,

tvorba vlastných projektov a ich prezentácia,

zapojenie sa do súťaží,

rôzne formy písomných prác,

orientačné, krátke písomné práce (do 10 minút), ktoré odhalia úroveň osvojenia konkrétneho javu – hodnotené známkou, ktorá bude vypočítaná z percentuálnej hodnoty,

priebežné písomné práce (10 – 20 minút) – ich cieľom je zistiť, či žiaci pochopili prebraté učivo, zistiť typické chyby a individuálne nedostatky jednotlivých žiakov – hodnotené známkou, ktorá bude vypočítaná z percentuálnej hodnoty,

písomné práce – tematické (45 min.) – tematické písomné skúšky sa píšu po odučení tematického celku,

polročné písomné práce (45 min.),

Informatika:

praktické overenie vedomostí:

zadania zamerané na programovanie, prácu s kancelárskym balíkom, prácu s grafikou

zadania zamerané na osvojenie/rozvoj vedomostí a kritického myslenia.

Vzdelávacia oblasť: Človek a príroda
Predmet: človek a príroda
Pri klasifikácii výsledkov sa v súlade s požiadavkami učebných osnov hodnotí:
schopnosť žiaka posudzovať a uplatňovať poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh,

schopnosť vykonávať požadované intelektuálne a praktické činnosti pri realizácii experimentov,

využívať experiment ako formu získavania podkladov na vyvodenie teoretických poznatkov, vedieť navrhnúť postup riešenia úlohy,

kvalita myslenia, predovšetkým jeho logickosť, samostatnosť a tvorivosť,

schopnosť vyhľadávať informácie z digitálnych zdrojov, ich spracovanie a primeranú prezentáciu, v prípade potreby aj prostriedkami informačných a komunikačných technológií,

schopnosť riešiť úlohy a prezentovať informácie samostatne ale aj v skupine,

vedieť vyjadriť funkčné závislosti graficky, tabuľkou, schémou, mapou, obrázkom, náčrtom a v elektronickej forme,

Učiteľ pri pribežnom hodnotení okrem aktivity, záujmu, prípravy a práce žiakov hodnotí:

ústne overovanie vedomostí:

ústne odpovede - pri ktorých sa kladie dôraz nielen na kvalitu osvojenia, ale aj na spôsob ich prezentácie v logických súvislostiach a ich aplikáciou v praktických súvislostiach,

prezentovanie projektov, bádateľských aktivít/praktických zadaní.

písomné overovanie vedomostí:

tvorba vlastných projektov,

referáty,

zapojenie sa do súťaží,

krátke písomné práce, testy,

tematické písomne práce.

praktické overenie vedomostí:

experiment,

praktické úlohy, aktivity alebo bádateľské činnosti,

záznamy z praktických cvičení.

Vzdelávacia oblasť človek a svet práce

Predmet: človek a svet práce

Učiteľ pri priebežnom hodnotení okrem aktivity, záujmu, prípravy a práce žiakov hodnotí:

ústne overovanie vedomostí:

ústne odpovede,

prezentovanie projektov, bádateľských aktivít/praktických zadaní.

písomné overovanie vedomostí:

tvorba vlastných projektov,

zapojenie sa do súťaží,

krátke písomné práce,

praktické overenie vedomostí:

zadanie zamerané na praktické činnosti.

Vzdelávacia oblasť: Človek a spoločnosť

Predmety: človek a spoločnosť, etická výchova, náboženská výchova

Učiteľ pri priebežnom hodnotení predmetov človek a spoločnosť, vlastiveda okrem aktivity, záujmu, prípravy a práce žiakov hodnotí:

ústne overovanie vedomostí:

ústne odpovede,

prezentovanie projektov.

písomné overovanie vedomostí:

tvorba vlastných/skupinových projektov,

krátke písomné práce,

tematické písomne práce,

pracovné listy,

práca s textom,

pojmové mapy.

Etická výchova, náboženská výchova
Učiteľ pri priebežnom hodnotení okrem aktivity, záujmu, prípravy a práce žiakov hodnotí:
prezentovanie projektov,

diskusia,

tvorba vlastných/skupinových projektov.
Predmety sa hodnotia: aktívne absolvoval, absolvoval, neabsolvoval.

Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra
Predmety: hudobná výchova, výtvarná výchova
Učiteľ pri priebežnom hodnotení okrem aktivity, záujmu, prípravy a práce žiakov hodnotí:
ústne overovanie vedomostí:

prezentovanie projektov,

práca s audio/audiovizuálnym materiálom,

spev,

zapojenie sa do súťaží

písomné overovanie vedomostí:
- tvorba vlastných/skupinových projektov,
- pracovné listy,
- krátke písomné práce,
- práca s textom,
- praktické overenie vedomostí:
- výtvarné práce,
- tanec,
- hra na hudobný nástroj,
- hudobno-dramatická produkcia,
- zapojenie sa do súťaží

Vzdelávacia oblasť: Zdravie a pohyb
Predmet: telesná a športová výchova
Učiteľ pri priebežnom hodnotení okrem aktivity, záujmu, prípravy a práce žiakov hodnotí:
ústne overovanie vedomostí:

prezentovanie projektov,

písomné overovanie vedomostí:

tvorba vlastných/skupinových projektov,

praktické overenie vedomostí.

Doporučená posilnená hodina TSV na roč. 1.-4. sa bude riešiť športovými aktivitami v rámci ŠKD a to v stredu od 13.45 – 14.30 hod.

Súhrnné hodnotenie
Súhrnné hodnotenie žiaka sa vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov vo vyučovacom predmete na vysvedčení za prvý polrok a druhý polrok školského roka.
Súhrnné hodnotenie vo vyučovacích predmetoch v 1. cykle sa vykonáva formou klasifikácie, alebo inou formou ako klasifikáciou alebo slovným hodnotením (predmety ETV/NAV).

Celkové hodnotenie
Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého polroka a druhého polroka vyjadruje výsledky jeho hodnotenia vo vyučovacích predmetoch a hodnotenie jeho správania. Hodnotenie správania je rozpracované v Školskom poriadku.
V súlade s planou legislatívou:
Ak nemožno žiaka vyskúšať a hodnotiť v riadnom termíne v prvom polroku, riaditeľka školy určí na jeho vyskúšanie a hodnotenie **náhradný termín**, a to spravidla tak, aby sa hodnotenie za prvý polrok mohlo uskutočniť najneskôr do dvoch mesiacov po skončení prvého polroka.

Ak nemožno žiaka vyskúšať a hodnotiť ani v náhradnom termíne, žiak sa za prvý polrok nehodnotí.

Ak nemožno vyskúšať a hodnotiť v náhradnom termíne žiaka, ktorý je oslobodený od povinnosti dochádzať do školy, a ide o vyučovací predmet vyučovaný iba v prvom polroku, žiak z vyučovacieho predmetu neprospel.

Ak nemožno žiaka vyskúšať a hodnotiť v riadnom termíne v druhom polroku, žiak je skúšaný aj hodnotený za toto obdobie spravidla v poslednom týždni augusta.

Žiak, ktorý na konci druhého polroka **neprospel najviac z dvoch vyučovacích predmetov**, môže na základe rozhodnutia riaditeľky školy vykonať z týchto predmetov komisionálnu skúšku.

Žiak, ktorý na konci druhého polroka neprospel z viac ako dvoch vyučovacích **predmetov**, alebo ktorý po komisionálnej skúške z vyučovacieho predmetu neprospel, opakuje ročník;

Ročník opakuje aj žiak, ktorého nebolo možné zo závažných zdravotných dôvodov hodnotiť ani v náhradnom termíne.

Žiak sa hodnotí podľa výsledkov **komisionálnej skúšky** z viacerých dôvodov, ak:
neprospel z vyučovacieho predmetu na konci druhého polroka,

o preskúšanie požiada zákonný zástupca, (napr. pri pochybnostiach o správnosti klasifikácie),

sa preskúšanie koná na podnet riaditeľky školy (napr. pri pochybnostiach o správnosti klasifikácie, veľkom množstve vymeškaných hodín),

je oslobodený od povinnosti dochádzať do školy,

plní osobitný spôsob školskej dochádzky,

má povolené individuálne vzdelávanie,

ukončuje vzdelávanie na získanie stupňa vzdelania.

➢ Termín, obsah a formu komisionálnej skúšky určí riaditeľka školy po prerokovaní v pedagogickej rade. Žiakovi, ktorý zo závažných dôvodov nemôže prísť vykonať komisionálnu skúšku v určenom termíne, možno určiť náhradný termín na jej vykonanie do 10. septembra.

➢ Spravidla komisionálna skúška pozostáva z písomnej a ústnej časti. V predmetoch zameraných na praktické činnosti aj z praktickej časti.

➢ Riaditeľka školy môže povoliť prítomnosť zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia na komisionálnej skúške.

VZDELÁVANIE ŽIAKOV SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM A CUDZINCOV

Cieľ a poslanie školy vychádza z princípov výchovy a vzdelávania v § 3 zákona 245/2008. V rámci týchto princípov sa naša škola hlási aj k princípom inkluzívneho vzdelávania (§3 písm. d), ktoré je „*uskutočňované na základe rovnosti príležitostí, rešpektovania výchovno-vzdelávacích potrieb, individuálnych osobitostí a aktívneho zapojenia všetkých žiakov do výchovy a vzdelávania"*. A nielen žiakov, ale aj všetkých zúčastnených

v školskom prostredí – t. j. rodičov i zamestnancov v spolupráci so zriaďovateľom, radou školy, centrom poradenstva a prevencie a ďalšími externými organizáciami.

Systém podpory a práce postavený na rozvoji človeka v školskom prostredí vychádza z podporných úrovní 1. – 5. stupňa definovaných v § 131 školského zákona a bližšie popísaných ministerstvom školstva najmä v podpornej úrovni 1. stupňa a 2. stupňa. To zahŕňa premenu školy na učiace sa spoločenstvo, demokratické prostredie s kritickým myslením, budovanie zdravých vzťahov, podpory duševného zdravia či kultúry rešpektu a úcty. Úlohy zamestnancov sú síce rôzne, ale vzájomne sa dopĺňajú, prelínajú a smerujú ku komplexnému rozvoju človeka. Pedagogický zbor, ktorý pôsobí v podpornej úrovni 1. stupňa (§ 131 ods. 2 šk. zákona) najbližšie k žiakom ako kľúčová vzťahová osoba, je v našej škole doplnený o **školský podporný tím** (§ 84a, ďalej len ŠPT) zákona 138/2019), ktorý intenzívne napomáha podpore vzťahov pedagogických zamestnancov a rodičov na ceste k žiakom. Takýto tím je zložený z odborných a pedagogických zamestnancov, ktorí spoločne vytvárajú tímovú prácu v školskom prostredí.

Školský vzdelávací program školy je vypracovaný v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania a Katalógom podporných opatrení schváleného ministerstvo školstva pod číslom 2023/13957:1-C1661 s platnosťou od 1.9.2023. https://podporneopatrenia.minedu.sk/katalog-podpornych-opatreni/

Inkluzívna cesta je zameraná na široký rozvoj podporných opatrení:

- podporu každého žiaka, zákonného zástupcu a všetkých zamestnancov školy v tom, čo potrebujú k svojmu rastu,
- poskytovanie komplexnej podpory na škole **školským podporným tímom** – najmä ako prevencia a včasné vyhľadávanie a riešenie problémov,
- budovanie vzťahového trojuholníka dieťa, rodič a učiteľ,
- zameranie viac na formatívne (seba)hodnotenie a reflexiu.

Naša škola je otvorená pre vzdelávanie všetkých žiakov v našej spádovej oblasti i pre žiakov z ostatných spádových oblastí, či pre žiakov z okolitých obcí, v rozsahu a kvalite zodpovedajúcej individuálnym potrebám žiaka, triedy a školy. Pri práci využívame inkluzívny prístup, aby každé dieťa bolo vnímané ako jedinečné a necítilo sa odmietané. Chceme tak zabezpečiť ústavný rovný prístup k vzdelávaniu pre všetkých žiakov, primeraný rozvoj ich schopností, dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a ich primeraného začlenenia do spoločnosti. Naša škola podľa § 145a a 145b poskytuje žiakom podporné opatrenia, aby sa žiaci mohli plnohodnotne zapájať do výchovy a vzdelávania a rozvíjať seba ako človeka, osobnosť či svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti. Škola poskytuje podporné opatrenia (ďalej PO) podľa Katalógu podporných opatrení, tohto školského vzdelávacieho programu a v prípade potreby aj podľa Individuálneho vzdelávacieho programu (ďalej IVP).

AKTÉRI PODPORNÝCH OPATRENÍ

Triedny učiteľ

Triedny učiteľ je **kľúčovým pilierom** podpory žiakov. Počas výchovno-vzdelávacej činnosti primárne zodpovedá za **koordináciu činnosti na podporu budovania pozitívnej** klímy triedy, riešenie žiackych konfliktov, vytváranie zdravých vzťahov, identifikáciu potrieb, prekážok a

rizík, tiež hľadanie zdrojov na/a ich zmiernenie. Tieto činnosti realizuje v spolupráci s pedagogickým asistentom, vychovávateľom, ostatnými PZ, ktorí pôsobia v triede. Vykonáva pedagogickú diagnostiku, intervenciu, základné výchovné a kariérové usmerňovanie. Podpora zohľadňuje potreby a prekážky dieťaťa/žiaka a realizuje sa formou jednoduchých úprav metód a foriem vzdelávania v školskej i domácej príprave. Podpora sa poskytuje každému dieťaťu/žiakovi, ktoré/ktorý to potrebuje. Najlepšia úprava je taká, ktorá platí pre všetky deti. Systém podpory v triede konzultuje triedny učiteľ podľa potreby aj so ŠPT.

Učiteľ

Zodpovedá za úpravu metód, foriem, obsahu a hodnotenia vzdelávania. V prípade, že dieťa/žiak dostáva súčasne podporu na 2. – 5. stupni, učiteľ prispôsobuje metódy, formy a obsah vzdelávania v spolupráci a na základe metodického usmerňovania týchto stupňov podporných úrovní. Primárnym komunikačným partnerom je triedny učiteľ a pedagogický asistent, podľa potreby aj ŠPT.

Pedagogický asistent

Podľa požiadaviek učiteľa a v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom a ŠPT vytvára rovnosť príležitostí vo vyučovaní a pomáha pri prekonávaní rozličných bariér jednotlivcovi, skupine alebo aj celej triede. Podieľa sa na zlepšovaní klímy v triede, v úzkej spolupráci s učiteľom tvorí vyučovacie stratégie i edukačné materiály. Je podporou pre všetky deti/žiakov, ktorí to v danom momente vyžadujú. Pomáha porozumieť a individualizovať ciele a spolupracovať pri diferencovaní úloh a edukačného materiálu s ohľadom na potreby každého jedného žiaka v triede. Môže tiež vytvárať priestor pre učiteľa na vysvetlenie a objasnenie zadaní jednotlivým žiakom.

ŠKOLSKÝ PODPORNÝ TÍM (ŠPT)

Na škole pracuje aj **školský podporný tím** (ďalej len „ŠPT“) zložený zo školského špeciálneho pedagóga a odborných zamestnancov, výchovného poradcu a podľa potreby pedagogických asistentov. Činnosť tohto tímu sa riadi § 131 školského zákona a § 21n. a § 84a) zákona 138/2019 o pedagogických a odborných zamestnancoch, procesnými, výkonovými a obsahovými štandardami i popísanými úrovňami podpory, predovšetkým však podporné úrovne 1. a 2. stupňa, ale aj metodickými usmerneniami VÚDPaPu (napr. ŠPT, 2022). Tento tím veľmi úzko spolupracuje a je metodicky usmerňovaný centrom poradenstva a prevencie (ďalej len „CPP“). V škole tím úzko spolupracuje s pedagógmi, vedením školy, vychovávateľmi, rodičmi a žiakmi. Členovia tímu majú príslušnú kvalifikáciu a špecializované vzdelávania určené na výkon svojich funkcií a poskytujú žiakom, rodičom a učiteľom rozličné podporné služby, riadia sa platnou legislatívou, pracovnou náplňou, školským vzdelávacím programom a metodickým usmerňovaním centra poradenstva a prevencie v našom okrese. Pôsobenie týchto zamestnancov je plne v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania, so školským zákonom a najlepším záujmom dieťaťa. A hoci samotná činnosť tímu nepodlieha špeciálnemu súhlasu rodičov tak ako je to napríklad v rezorte zdravotníctva, predsa jeho činnosť je podporná, partnerská a otvorená s vysokým štandardom etiky a transparentnosti a informačnou povinnosťou vo vzťahu k rodičom. Držíme sa zásady, že rodič je partner školy a je nielen informovaný, ale aj priamo zapojený do podpory dieťaťa.

Hlavnými oblasťami podpory sú v súlade s § 131 školského zákona prevencia, výchovné poradenstvo, rozvoj inkluzívneho vzdelávania, orientačná diagnostika, intervencia a krízová intervencia, reedukácia a metodická podpora a poradenstvo pedagogickým zamestnancom, rodičom alebo žiakom. To môže zahŕňať preventívne programy a aktivity v triedach zamerané

na zlepšenie klímy, mediáciu po konflikte alebo ťažívej situácii, podpora učiteľa počas vyučovania, depistáže pri zápisoch alebo v prvých ročníkoch, sociometrie, besedy, diskusie a vzdelávanie pre rodičov a zamestnancov, účasť na rodičovských združeniach a ďalšie. Práca a činnosť týchto zamestnancov je riadnou súčasťou výchovno-vzdelávacej činnosti a napĺňania cieľov výchovy a vzdelávania.

V triedach realizujeme „ranné kruhy“, aktivity, ktorých cieľom je zlepšovanie triednej klímy, prevencia patologických javov, zlepšovanie komunikačných schopností a tréning kritického myslenia. Obsahom aktivít je aj duševné zdravie, rozvoj sociálnych kompetencií, sociálneho učenia prostredníctvom neformálneho vzdelávania. Prostredníctvom nich dochádza aj k postupnému uvedomovaniu si seba samého, k posilňovaniu vlastných osobnostných kapacít, k zvládaniu osobnostných kríz, predchádzaniu sociálno-patologických javov, teda k emočnej zrelosti.

Hlavnými cieľmi ranných komunít je:

1. Prispieť k posilneniu vzťahov a komunity
Vhodne zvolené aktivity počas ranných kruhov môžu prispieť k budovaniu kvalitnejších a srdečnejších vzťahov medzi žiakmi a žiačkami navzájom, ako aj medzi učiteľmi/učiteľkami a ich triedou. To môže pomôcť s rozvíjaním pocitu spolupatričnosti a vytváraním príjemnej atmosféry v triede.

2. Pomôcť zlepšiť sústredenie žiakov a žiačok počas vyučovania
Ranné kruhy môžu žiakom a žiačkam pomôcť naladiť sa na školské prostredie a postupne sa sústrediť na učenie. Prostredníctvom cielených aktivít môžu žiaci a žiačky prežívať stav mierneho nabudenia, vďaka čomu sa dokážu efektívnejšie učiť a prijímať nové informácie.

3. Podnietiť rozvoj emocionálnej a sociálnej gramotnosti
Aktivity v rámci ranných kruhov môžu prispieť k rozvoju emocionálnej a sociálnej gramotnosti žiakov a žiačok. Dôraz na aktívne počúvanie a pomenovanie emócií v bezpečnom prostredí môže podporovať rozvoj empatie a porozumenia v triede.

4. Pomôcť s vytvorením bezpečného priestoru na zdieľanie pocitov a názorov
Ranné kruhy môžu podporiť vytvorenie bezpečného priestoru, kde môžu žiaci a žiačky slobodne vyjadrovať svoje pocity a myšlienky bez strachu z odsúdenia. Tento prístup môže prispieť k podpore duševnej pohody žiakov a žiačok a posilňovať ich pocit bezpečia v školskom prostredí.

5. Podporiť zníženie rizikového správania
Správne vedené a zvolené aktivity na ranných kruhoch môžu posilňovať pozitívne vzťahy v triede a pomáhať deťom rozvíjať rôzne zručnosti, čo môže prispieť k znižovaniu rizikového správania v triede, medzi ktoré patrí agresia, šikana či časté konflikty. Je dôležité kombinovať tieto aktivity s dlhodobými preventívnymi programami, aby mali väčší účinok.

CENTRUM PORADENSTVA A PREVENCIE (CPP)

Škola aktívne a úzko spolupracuje s CPP, a to v súlade s výkonovými a obsahovými štandardmi výchovného poradenstva prostredníctvom podporných úrovní (§ 131 ods. 1 školského zákona). CPP vykonáva taktiež metodickú činnosť a supervíznu činnosť pre školský

podporný tím, pedagogických a odborných zamestnancov a zákonných zástupcov alebo zástupcov zariadenia (§ 131 ods. 4 školského zákona).

Odborná činnosť prevencie a krízovej intervencie zo strany CPP sa poskytuje v škole v súčinnosti so ŠPT, pričom na základe § 2 ods. 6 vyhlášky o poradenských zariadeniach sa nevyžaduje osobitný informovaný súhlas. Obsah odbornej činnosti - prevencie CPP - v škole podľa § 2 ods. 12 vyhlášky o poradenských zariadeniach zahŕňa:

- sociometrické merania vzťahov v triede a klímy triedy,
- preventívne programy zamerané na zlepšenie vzťahov v triede a kariérové poradenstvo,
- prevencia a krízová intervencia pri šikanovaní a konfliktoch v triede.

ÚROVNE PODPORNÝCH OPATRENÍ

Škola na podporu výchovno-vzdelávacích potrieb žiakov podľa § 2 h) školského zákona poskytuje podporu všetkým žiakom a to tak, že *zabezpečuje podmienky, organizáciu a realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu spôsobom, ktorý primerane zodpovedá potrebám telesného, psychického a sociálneho vývinu žiakov* v úzkej spolupráci so ŠPT na 3 úrovniach.

Podporné opatrenia 1. stupňa – univerzálna preventívno-výchovná činnosť

Podporná úroveň 1. stupňa sa poskytuje všetkým žiakom ako súčasť výchovno-vzdelávacej činnosti. Cieľom je zabezpečiť optimálne podmienky pre sociálno-emocionálny, kognitívny a osobnostný rozvoj žiaka. Prostredníctvom úpravy obsahu, foriem a metód sa univerzálne preventívne aktivity a princípy implementujú do výchovy a vzdelávania, ktoré pričom sa zameriavajú na budovanie pozitívnej klímy a zdravých vzťahov v triede (ranné kruhy), nenásilnej vzájomnej komunikácie pocitov a potrieb, riešenie žiackych konfliktov, sledovanie pokroku žiakov, udržiavanie motivácie, rozvoj prosociálneho správania a empatie, kongruencie, kariérového poradenstva. Realizuje ju v triede každý PZ aktívnou spoluprácou so ŠPT v spolupráci so zákonným zástupcom (ďalej len ZZ) žiaka**.**

Východiskom podpory 1. stupňa je pedagogická diagnostika zameraná na všetky aspekty celostného rozvoja žiaka v súlade s profesijným štandardom (potreby v oblasti učenia, identifikácia talentov, nadania, ťažkostí vo vzdelávaní, sociálne a rodinné vzťahy, situácia žiakov, klíma v triede atď.). Učiteľ prispôsobuje výchovno-vzdelávaciu činnosť žiakom tak, aby podporovala ich celkový rozvoj a zohľadňovala individuálne potreby, silné a slabé stránky. Spolupracuje pri tom so samotným žiakom, pedagogickým asistentom, školským podporným tímom a ZZ žiaka. Napr. poskytnutie vyššej časovej dotácie na naučenie sa obsahu, diferencované, alternatívne úlohy, úprava a zníženie množstva látky/úlohy, poskytovanie šance na opakované preskúšanie alebo testovanie v prípade záujmu žiaka podľa stanovených pravidiel alebo v prípade preukázaných objektívnych ťažkostí na strane žiaka, v elektronickom systéme umožňujú učitelia žiakom vidieť triednu knihu – učivo aj úlohy tak, aby žiak i rodič mali všetko prehľadne na jednom mieste. Rodičom i žiakovi sa poskytuje priebežne spätná väzba, v prípade ťažkostí sa učiteľ rozpráva aj individuálne so žiakom a hľadá porozumenie. Rešpektuje sa individuálne tempo žiakov, poskytuje dostatok času podľa potrieb žiakov na vypracovanie úloh, testov a projektov. Rozvíja sa sebahodnotenie žiaka formou ústnej alebo písomnej sebareflexie a hodnotenia svojej práce a úsilia. Buduje sa v triede rešpektujúcu a bezpečná atmosféra. Využívajú sa aj skupinové aktivity a činnosti, kde je okrem obsahu dôležitý aj rozvoj rozličných zručností ako spolupráca, komunikácia,

Príchod nového žiaka

Keď do školy prichádza nový žiak či už ako prvák alebo v priebehu školskej dochádzky, tento proces sa dôsledne pripravuje podľa stanovenej štruktúry. Ak ide o spádového žiaka a je miesto v triede, nový žiak sa prijíma bez ohľadu na okolnosti, ale s príslušnými krokmi a postupom. Ak ide o nespádového žiaka, jeho prestup sa realizuje po odbornom zvážení a vyhodnotení záujmu triedy a učiteľa.

- Pri nových žiakoch sa realizuje forma zápisu (v prvom ročníku hromadný zápis, v mimoriadnych termínoch a pri prestupe individuálny zápis), ktorá zahŕňa osobné stretnutie žiaka, rodiča a školy.
- Zápis sprevádza vyplnenie dotazníka základných informácií podľa § 11 ods. 6 šk. zákona o základných údajoch dieťaťa a rodiča, informácie o fyzickom a duševnom zdraví, diagnostické správy a súdne rozhodnutia ohľadne starostlivosti o dieťa, ak je relevantné.
- Pri prestupujúcich žiakoch sa príchod realizuje spravidla postupne v priebehu viacerých dní až týždňov v závislosti od potrieb dieťaťa a situácie v triede (napr. formou adaptačného týždňa, postupného príchodu do triedy na menej hodín a pod.)
- Príchod nových žiakov je konzultovaný so ŠPT, ktorý sa spravidla s triednym učiteľom zúčastňuje prijímacieho procesu alebo dodatočného stretnutia po prijatí.
- Rodič pri vstupe do školy je povinný si dôkladne pozrieť a má právo sa pýtať a informovať o ŠkVP a systéme práce ŠPT, PO, šk. poriadku, prevencii a pod.
- Po rozhodnutí o prijatí žiaka prebieha spravidla komunikácia medzi prijímajúcou a predchádzajúcou základnou alebo materskou školou so zámerom zaslania dokumentácie a lepšej adaptácii a nastavení podpory dieťaťa.
- Žiaci a učitelia sú cez triedneho učiteľa informovaní o novom žiakovi, o základných informáciách o žiakovi, pričom podľa okolností môže byť žiak uvedený aj privítaním, zoznámením, triednym rituálom/oslavou, pridelením buddyho, realizovaním teambuildingu triedy (napr. v prípade spájania tried, väčšieho množstva nových žiakov a pod.)
- ŠPT a triedny učiteľ sledujú nových žiakov (aj v prípade prvákov aj prestupu) cca 3 mesiace intenzívnejšie a najneskôr do 3 mesiacov informujú aj na pedagogickej rade alebo elektronickým systémom učiteľov, vedenie školy a rodičov o prebiehajúcom procese adaptácie žiaka/žiakov. V prípade prvákov sa realizuje hneď prvý mesiac aj depistáž zameraná na adaptačný proces (spravidla aj v súčinnosti s učiteľmi materskej školy).

K zápisu prvákov

- Deň otvorených dverí pre predškolákov z MŠ - deti z MŠ prídu na návštevu do školy, kde robia cielené aktivity, ŠPT zo škôl dostanú prvé informácie, oboznámia sa s deťmi, potom pri zápise sa k tomu vedia vrátiť, deti majú pracovné listy, úlohy.
- Informovanie rodičov, komunikácia s nimi: pre rodičov prvákov základná škola spolu poskytne počas DOD, alebo individuálne, informácie o škole, podmienkach prijatia, podmienkach vzdelávania, informácie o ŠkVP.

K prechodu na stredné školy

Prechod žiakov na stredné školy je dôsledne pripravovaný a monitorovaný. Žiaci dostávajú intenzívnejšie najmä skupinové poradenstvo, zúčastňujú sa DOD spoločne aj individuálne, majú možnosť si svoje predpoklady vyskúšať v diagnostickom procese v rámci vyučovania aj s možnosťou individuálneho poradenstva v škole alebo v prípade potreby aj špecializované poradenstvo v CPP. Žiaci sa v škole dôkladne pripravujú na testovanie 9 a podľa záujmu sa im poskytne podpora k prijímacím pohovorom na vyučovaní alebo mimo neho vo forme krúžku. V prípade žiakov so ŠVVP sa môžu so súhlasom rodiča a žiaka realizovať aj úpravy pri T9 (nahlasovanie prebieha už na jeseň) a v prípade prijímačiek takéto úpravy sa realizujú iba v prípade, že rodič k prihláške priloží príslušnú poradenskú správu s odporúčaniami. Škola po dohode s rodičom môže kontaktovať strednú školu v prípade, že je potrebné realizovať nejaké úpravy na prijímačkách. Po prijatí žiaka so ŠVVP na strednú školu je možné v súčinnosti so strednou školou zrealizovať aj stretnutie k pokračovaniu vzdelávania a nastavenia IVP žiaka.

Podpora dieťaťa cudzinca

Podporné opatrenia pre deti cudzincov zahŕňajú jazykovú a psychosociálnu podporu vrátane adaptačného procesu začlenenia. V prípade mladších žiakov (1. stupeň) začlenenie a jazyková podpora prebieha prirodzene v kolektíve detí v triede s podporou triednych učiteľov, ktorí dostávajú metodickú podporu zo zdrojového centra jazykovej podpory a psychosociálnej pomoci školského podporného tímu a CPP. V prípade starších žiakov (2. stupeň) riaditeľ školy rozhodnutím o prijatí zároveň rozhodne o realizovaní podporného opatrenia (Katalóg PO, § 145a šk. zákona) v školskom zariadení Centra voľného času na úrovni okresu v tzv. Inkluzívnom centre jazykovej podpory.

Škola vytvára na jazykový kurz skupiny od 1 do 8 žiakov. Skupina môže byť z hľadiska prvého (materinského) jazyka žiakov a veku zmiešaná. Účasť na jazykovom kurze je pre žiaka povinná. **Pri hodnotení vzdelávania cudzincov v adaptačnom období** (2 hodnotiace obdobia) škola zohľadňuje pri ich hodnotení nedostatočnú úroveň vyučovacieho jazyka. Vo všetkých predmetoch sú žiaci hodnotení - absolvoval, absolvoval aktívne, neabsolvoval. Po uplynutí adaptačného obdobia sú hodnotení podľa ŠkVP, podporných opatrení alebo v súlade s individuálnym vzdelávacím programom.
Podporné opatrenia na škole vytvára, časť realizuje a dohladia na plnenie školský podporný tím. Podporné opatrenia sú pre zainteresovaných záväzné.

V prípade potreby sa **žiakovi ohrozenému rizikom predčasného ukončenia** školskej dochádzky (podľa §145 a) ods. 2 písmeno k) šk. zákona) poskytne podpora formou:

- doučovania,
- rozšíreného času na učenie sa (realizované prostredníctvom mentoringu a tútoringu rovesníkov, alebo starších žiakov či dobrovoľníkov),
- úprav v obsahu a hodnotení žiaka,
- rovesníckych programov,
- spoluprácou so zákonnými zástupcami žiaka,
- spoluprácou s relevantnými externými subjektami.

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti, jazyka a reči:

- v triedach 1. ročníka sa plošne uskutočňuje preventívny program zamarený na tréning fonematického uvedomovania,
- na základe pravidelnej práce so žiakmi prvého ročníka identifikujeme žiakov s ťažkosťami v tejto oblasti a v druhom polroku 1. ročníka s nimi individuálne začína cielene pracovať školský špeciálny pedagóg,
- na prvom stupni je dôsledne sledovaný rečový vývin žiakov a odporúčané sú logopedické intervencie, ktoré sa uskutočňujú v spolupráci s rodičmi mimo školy,
- vykonávané sú činnosti na sociálne začlenenie žiakov s iným materinským jazykom ako slovenským.

V škole sa uskutočňuje **prevencia** na podporu fyzického zdravia, duševného zdravia a prevencia výskytu rizikového správania (podľa §145 a) ods. 2 písmeno t) šk. zákona) - k opatreniu nie je potrebné žiadne vyjadrenie na účel PO, vykonáva sa automaticky.

- preventívne programy
- ranné kruhy
- školský poriadok zameraný na spravodlivejšie a ľudskejšie formované pravidlá školského života v súčinnosti so žiakmi a radou školy,
- škola pravidelne sleduje a realizuje skríning dochádzky prospechu a správania žiakov cez prístup ŠPT do internetovej žiackej knižky a triednej knihy
- prinášanie systémových návrhov pre zlepšenie
- špecifické sledovanie rizikových faktorov ako je adaptácia žiakov prvého ročníka ZŠ
- prechod na druhý stupeň ZŠ
- prestup alebo odchod žiaka
- umožňuje všetkým žiakom prístup k ŠPT a jeho službám, keď to v priebehu školskej dochádzky žiak alebo rodič potrebuje pre individuálnu podporu
- umožňuje prácu v škole a triedach aj zamestnancom CPP pri preventívnej činnosti
- krízovej intervencii
- informuje rodičov, žiakov a zamestnancov cez webovú stránku

V prípade potreby sa žiakom, rodičom a zamestnancom školy zabezpečuje **krízová intervencia** (podľa §145 a) ods. 2 písmeno u) šk. zákona). Vykonáva sa v prípade živelnej pohromy, úmrtia žiaka v triede, prípadne iných dramatických udalostí. Krízovú intervenciu podľa schváleného štandardu vykonáva vždy odborný zamestnanec školy alebo CPP, ktorý je v krízovej intervencii špeciálne vyškolený. K opatreniu nie je potrebné žiadne vyjadrenie na účel PO, vykonáva sa automaticky.

Podporné opatrenia 2. stupňa – cielená podporná úroveň

Je určená žiakom so zvýšenými nárokmi na podporu, ktoré môžu byť aj prechodného charakteru, vrátane detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len ŠVVP) s cieľom optimalizovať a podporiť proces výchovy a vzdelávania. Podporné opatrenie vykonáva ŠPT v úzkej spolupráci s vyučujúcimi a zákonnými zástupcami žiakov spravidla v čase vyučovania. Podporné opatrenie sa zameriava na zmierňovanie prekážok žiaka vo výchove a vzdelávaní s cieľom zabezpečiť rozvoj jeho schopností alebo osobnosti a dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a rozvoja osobnosti prostredníctvom intervencií.

V 2. stupni podpory škola zabezpečuje podporné opatrenie doučovanie alebo cielené učenie na dosiahnutie najvyššieho individuálneho kognitívneho potenciálu dieťaťa alebo žiaka (podľa

§145 a) ods. 2 písmeno t) šk. zákona). Doučovanie prebieha v škole 2 krát týždenne skupinovo alebo individuálne a zabezpečuje ho na to určený zamestnanec alebo externý subjekt.

Podporné opatrenia 3. stupňa – aditívna podpora

Uvedené podporné opatrenia sú určené pre žiakov s diagnostikovanými ŠVVP. Vyjadrenie na účel podporných opatrení vydáva zariadenie poradenstva a prevencie. Podporné úrovne 3. stupňa sú zabezpečované a vykonávané odbornými zamestnancami centra poradenstva a prevencie v spolupráci so ŠPT. Žiak so ŠVVP sa vzdeláva spolu s ostatnými žiakmi podľa ŠkVP a učebného plánu školy podľa toho, ktorý ročník navštevuje.
Škola poskytuje špecifickú podporu žiakom, ktorí podľa § 2 i) šk. zákona majú **špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby.** Tá sa realizuje buď v rámci Školského vzdelávacieho programu alebo jeho doplnením cez **Individuálny vzdelávací program** podľa § 7a) školského zákona, pričom sa realizuje *úpravou podmienok, obsahov, foriem, metód a prístupov vo výchove a vzdelávaní, uplatnenie ktorých je nevyhnutné na rozvoj schopností alebo osobnosti žiaka, aby dosiahol primeraný stupeň vzdelania a začlenenie do spoločnosti*. Žiak postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu len v tých prípadoch, ak nemôže postupovať ŠkVP (napr. žiak s viacerými ťažkosťami a úpravou dochádzky...). Individuálny vzdelávací program vypracuje v súlade s odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie školský špeciálny pedagóg v spolupráci s ostatnými pedagogickými zamestnancami. Individuálny vzdelávací program žiaka možno priebežne počas školského roka upravovať tak, aby zohľadňoval jeho aktuálne potreby. Systematickú podporu žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami zabezpečujú školský špeciálny pedagóg, prostredníctvom špeciálno-pedagogických intervencií a intervencií podľa individuálnych potrieb žiaka. Podpora sa poskytuje na základe vyjadrenia pedagogického zamestnanca, odborného zamestnanca alebo školského podporného tímu v zmysle podporného opatrenia - Zabezpečenie činností na rozvoj pohybovej schopnosti, zmyslového vnímania, komunikačnej schopnosti, kognitívnej schopnosti, sociálno-komunikačných zručností, emocionality a sebaobsluhy
https://podporneopatrenia.minedu.sk/data/att/0b3/27424.6ffe16.pdf.

Individuálny vzdelávací program zahŕňa:

a) podklady z realizovaných činností 1. a 2. úrovne (pedagogická diagnostika, orientačná diagnostika ŠPT, podklady z odborných intervencií, vypracované podklady pre diagnostiku v CPP),
b) vyšetrenie v centre poradenstva a prevencie (zväčša na odporúčanie ŠPT a triedneho učiteľa) a stanovenie ŠVVP a následných odporúčaní úprav,
c) vypracovanie formálneho dokumentu v súčinnosti s triednym učiteľom a súhlasom rodiča.
d) úzku spoluprácu a spoločné konziliárne stretnutia podľa potreby rodiča, žiaka, učiteľa, prípadne asistenta, ak pôsobí v triede a člena ŠPT v prepojení na odporúčania centra poradenstva a prevencie,
e) žiak má možnosť využiť aj dodatočnú psychologickú, sociálno-pedagogickú i špeciálno-pedagogickú starostlivosť v priestoroch školy v pravidelných intervaloch alebo podľa dohody individuálne alebo skupinovo,
f) zabezpečenie alebo odporúčanie špeciálnych pomôcok, učebných textov a i. počas vyučovania,
g) úpravy rozvrhu, čiastočné a dočasné oslobodenie od dochádzania do školy, úprava a zmena systému hodnotenia alebo nehodnotenie v predmetoch.

Žiakom so ŠVVP sa podľa Katalógu podporných činností poskytuje podporné opatrenie: Poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy obsahu výchovy a vzdelávania a hodnotenia výsledkov dosiahnutých deťmi alebo žiakmi vo výchove a vzdelávaní (podľa §145 a) ods. 2 písmeno b) šk. zákona).

Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka so zdravotným znevýhodnením učiteľ rešpektuje psychický a fyzický zdravotný stav žiaka, druh a stupeň zdravotného znevýhodnenia, ak má vplyv na úroveň a výsledky jeho práce , podporným opatrením alebo a individuálnym vzdelávacím programom.

Škola poskytuje žiakom podporné opatrenia:

Všeobecné podporné opatrenia

Podporné opatrenia sú poskytované všetkým žiakom bez rozdielu a bez nutnosti vyjadrenia pedagogického alebo odborného zamestnanca, alebo zariadenia poradenstva a prevencie.

Patria sem podporné opatrenia:

- prevencia na podporu fyzického a duševného zdravia a prevencia výskytu rizikového správania,
- krízová intervencia.

Cielené podporné opatrenia

K poskytnutiu podporných opatrení je potrebné vyjadrenie pedagogických zamestnancov, odborných zamestnancov školy alebo školského zariadenia alebo vyjadrenie zariadenia poradenstva a prevencie.

Patria sem podporné opatrenia:

- Poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy, cieľov, metód, foriem a prístupov vo vzdelávaní,
- Zabezpečenie činnosti na zabezpečenie činností na rozvoj pohybovej schopnosti, zmyslového vnímania, komunikačných schopností, kognitívnej schopnosti, sociálno-komunikačných zručností, emocionality a sebaobsluhy,
- Zabezpečenie poskytovania kurzu vyučovacieho jazyka školy alebo inej podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka školy,
- Zabezpečenie doučovania alebo cieleného učenia na dosiahnutie najvyššieho individuálneho kognitívneho potenciálu žiaka,
- Činnosť na podporu sociálneho zaradenia
- Činnosť na podporu predchádzania ukončenia školskej dochádzky v nižšom ročníku ako poslednom ročníku ZŠ,
- Poskytovanie zdravotnej starostlivosti
    - Zabezpečenie úpravy priestorov školy určených na podporu vnímania a nadobúdanie zručností.
- Odstraňovanie fyzických bariér v priestoroch školy, alebo školského zariadenia a organizačných bariér pri výchove a vzdelávaní
- Zabezpečenie diétneho stravovania,

Špecifické podporné opatrenia

K poskytnutiu podporných opatrení je potrebné vyjadrenie poradenstva a prevencie. Na základe diagnostiky v zariadení poradenstva a prevencie sa určí, či podporné opatrenie vyplýva z diagnostikovanej špeciálnej výchovno – vzdelávacej potreby / potrieb

Patria sem podporné opatrenia:

- Poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy obsahu výchovy a vzdelávania a hodnotenia výsledkov dosiahnutých žiakmi vo výchove a vzdelávaní,
- činnosť na podporu dosahovania školskej spôsobilosti,
- skvalitnenie podmienok vzdelávania žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia,
- zabezpečenie vzdelávania vo vyučovacom predmete alebo vo vzdelávacej oblasti vo vyššom ročníku,
- Zabezpečenie osobitných foriem komunikácie žiaka so zdravotným postihnutím so školou alebo školským zariadením
- Špecializované kariérové poradenstvo,
- Zabezpečenie pôsobenia pedagogického asistenta v triede,
- Zabezpečenie seba obslužných úkonov podľa osobitného predpisu v čase výchovno vzdelávacieho procesu,
- Poskytnutie špeciálnych edukačných publikácií a kompenzačných pomôcok,

VŠEOBECNÉ POSTUPY PRI ŽIAKOCH SO ŠVVP

Žiaci s ťažkosťami v učení

Žiak s ťažkosťami v učení je taký žiak, ktorého potenciál nezodpovedá výsledkom učenia sa a ktorý v učení zlyháva aj napriek snahe a príprave (môže ísť aj o žiakov s poruchami učenia, NKS a i.). Takémuto žiakovi sa môže poskytovať podpora podľa dohody medzi učiteľom, rodičom a školským podporným tímom pri priebežnom hodnotení a úprave metód a prístupov, po odporúčaní CPP aj rozsiahlejšie. Špeciálny pedagóg metodicky usmerňuje vyučujúcich a spolupracuje na tvorbe IVP, ak je to potrebné. Všeobecné odporúčania pre postup učiteľa žiaka s ťažkosťami v učení sa aplikujú učiteľom alebo v súčinnosti s podporným tímom podľa potrieb žiaka a v prípade potreby (zlyhávanie žiaka, nedodržiavanie podpory a i.) sa ukotvia v písomnej podobe (napr. elektronickou správou, mailom alebo zápisnicou, či IVP):

- podporuje také metódy práce a overenia, ktoré sú pre žiaka efektívnejšie (skúšanie menších celkov, rozdelenie času, overenie si, či žiak porozumel, zvýraznenie kľúčových pojmov a slov v texte, používanie ilustrácií, písomky mimo triedy alebo s asistentom a i.),
- upravuje hodnotenie alebo nehodnotí písomné výstupy (diktáty, slohové práce), príp. iné výstupy (učenie sa naspamäť väčšie celky, slovíčka), ktoré vyplývajú zo žiakovho znevýhodnenia,
- žiaka je vopred informovaný, čo sa od neho bude vyžadovať, z čoho bude hodnotený, nech nie jeho výkon negatívne ovplyvnený,
- pri písaní poznámok je potrebné zvážiť možnosť odfotiť si poznámky od spolužiaka, z tabule,
- rešpektuje správanie žiaka spôsobené ťažkosťami v učení (pozornosť, pomalšie psychomotorické tempo a pamäť, nerovnomerné výkony, unaviteľnosť, grafomotorika),
- vedie žiaka k samostatnosti a pozitívnym prístupom zvyšuje jeho sebadôveru,
- zváži umiestnenie žiaka v triede tak, aby mohol vnímať výklad učiteľa všetkými zmyslami a do lavice posadí žiaka s takým spolužiakom, ktorý bude schopný a ochotný v prípade potreby pomôcť,
- pri práci so žiakom používa vhodné pomôcky (po dohode so špeciálnym pedagógom) a učí ho s nimi pracovať aj samostatne,

- zapája do podpory žiaka aj pedagogického asistenta a pracovný postup vo výchovno-vzdelávacom procese konzultuje so školským špeciálnym pedagógom,
- ďalšie podmienky podľa konkrétnych odborných odporúčaní ŠPT či CPP.

Žiaci s ťažkosťami v správaní

Základom pre špecifický postup pri vzdelávaní žiakov s ťažkosťami v správaní je vytvorenie pozitívneho vzťahu medzi triednym učiteľom/učiteľmi, triedou a žiakom. Ide najmä o žiakov s poruchami aktivity a/alebo pozornosti, žiakov s vysokofunkčným autizmom, traumatickým pozadím a i. Vzdelávanie žiaka si vyžaduje podľa potreby koordinovaný tímový prístup učiteľa, psychológa, špeciálneho pedagóga a pedagogického asistenta a dlhodobé sledovanie a monitoring žiaka. Podľa potreby sa realizujú uvedené intervencie a podporné opatrenia:

- Rozhovory, mediácia konfliktov, reflexia prežívania, sociometria v triede sú bežnou súčasťou intervencií. Taktiež zaraďovanie relaxačných techník, arteterapeutických a muzikoterapeutických techník.
- Zmena miesta (pokiaľ možno vylúčiť všetky vedľajšie rušivé podnety). Vhodné je žiaka posadiť do blízkosti učiteľa, na dohľad. Poprípade s pokojnejším spolužiakom tak, aby mal v zornom poli čo najmenej rušivých podnetov. Počas vyučovania mať na lavici k dispozícii len pomôcky, ktoré momentálne potrebuje. Umožňovať rodičovi a žiakom potrebné informácie o úlohách a učive cez elektronickú žiacku knižku.
- Zaraďovanie pohybového uvoľnenia (sedenie v lavici je striedané zmenou polôh a rôznymi pohybovými cvičeniami). V prípade potreby umožniť relaxačné okienka (s asistentom mimo triedy.)
- Znížiť prestimulovanie podnetmi trávením veľkej prestávky sám v herničke, neskorší príchod na vyučovanie (napr. o 15 min.) tak, aby žiak prišiel do školy a triedy už v tichu, skoršie odchody z poslednej hodiny na obed a i.
- Pri konfliktných situáciách najprv upokojiť situáciu i žiaka a vždy sa vrátiť k situácii v pokoji, dať porozumenie, vysvetliť veci alebo aj stanoviť hranicu (ideálne by mal žiak dopredu vedieť, aké negatívne následky budú nasledovať).
- Zamerať sa výraznejšie na predvídateľnosť prostredia, dostatočne včas oznamovať zmeny a pripravovať na nich žiaka, vyhnúť sa zbytočným prekvapeniam, jasná štruktúra vyučovania, stanovený harmonogram dňa, program hodiny, dôslednosť pedagóga.
- Vyučovaciu hodinu pravidelne obohacovať o tímové aktivity a skupinovú prácu – rozdelenie triedy na skupinky a následne zadanie úloh.
- Osvedčuje sa pravidelná kontrola vyhotovených domácich úloh a poznámok v zošite, na záver vyučovania prekontrolovať úlohy zadané v priebehu vyučovacej hodiny.
- Využiť prebytok energie u žiaka – zapájať ho do školských žiackych projektov, mimo-školských aktivít, zadávať mu rôzne typy nie veľmi zložitých úloh, alebo stručne precvičovať prebraté učivo.
- Vyhýbame sa direktívnemu prístupu a príkazom či zákazom, namiesto toho sa skúsime so žiakom pokojne porozprávať a vysvetliť mu, čo sa od neho očakáva. Poskytnúť žiakovi viac podpory, porozumenia, snažiť sa vytvoriť vzťah plný dôvery.
- Uistiť sa, či žiak sleduje výklad učiteľa, napr. udržiavať s ním častejší očný kontakt.
- Častejšie striedanie činností.
- Oddeliť správanie, ktoré sa nám nepáči od samotnej osoby žiaka - „Nepáči sa mi, keď robíš.....“ namiesto „Si zlý!!“

- Pomôcť žiakovi nájsť prostriedok, ktorým môže redukovať aktuálne prežívané napätie, hnev (napr. dovoliť mu kresliť, modelovať z plastelíny, využiť pomôcky na odbúranie napätia, stresové loptičky a i.).
- Podľa potreby hovoriť o prejavoch správania žiaka aj s triedou.
- Poskytnúť žiakovi viac podpory, porozumenia, snažiť sa vytvoriť vzťah plný dôvery. Vystaviť na nástenke pravidlá a postupy, na každý deň alebo činnosť stanoviť pravidelný rozvrh, vyvesiť ho a často vysvetľovať.
- Na začiatku hodiny stanoviť program a na konci ho zrekapitulovať, pravidelne robiť prehľad prebratého učiva alebo činnosti, opakovať a upevňovať vedomosti a zručnosti.
- Pri vysvetľovaní zapísať na tabuľu hlavné body.
- Úlohy rozdeliť na menšie časti tak, aby zodpovedali možnostiam koncentrácie pozornosti žiakov, dokončenie úlohy okamžite potvrdiť a aj primerane oceniť.
- Školské skúšanie a práce, ktoré majú vplyv na klasifikáciu, by sa mali diať iba za dobrého sústredenia a dobrej spolupráce žiaka, a to len v prvej polovici vyučovacieho času a na začiatku jednotlivých vyučovacích hodín.

Úlohou školského podporného tímu je spoluvytvárať priestor na škole pre pozitívnu sociálnu klímu, prinášať filozofiu pozitívneho myslenia, chrániť priestor pred vstupom negatívnych kampaní v súvislosti s duševným zdravím a zviditeľňovaním tém, v rámci kultúry školy, ktoré treba významnejšie posilňovať (bezpečné prostredie, psychické bezpečie, copingové stratégie, zdrojovanie, duševné zdravie a pod.)

ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ (ŠKD)

Školský klub detí (ŠKD) je súčasťou ZŠ, v ktorej deti navštevujúce ŠKD plnia povinnú školskú dochádzku. ŠKD zabezpečuje činnosť podľa výchovného programu školského zariadenia zameranú na prípravu detí na vyučovanie, záujmovú činnosť a na oddych v čase mimo vyučovania a podľa záujmu v čase školských prázdnin.
Výchovný program je vypracovaný v súlade so Štátnym výchovným programom pre školský klub detí, ktorý schválilo ministerstvo školstva 25. novembra 2022 pod číslom 2022/20417:3-A2140 s platnosťou od 1. septembra 2023 dostupný chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.minedu.sk/data/att/d7f/25060.154ebb.pdf a . Výchova a vzdelávanie v školskom klube detí nadväzujú na víziu, misiu a hodnoty školy.
Školský klub detí sa člení na oddelenia spravidla podľa veku detí. Počet oddelení sa odvíja od záujmu detí.

CIELE ŠKD

Poslaním školského klubu detí je umožniť deťom rozvíjať ich osobnostný potenciál, záujmy a vzdelávacie potreby v podporujúcom prostredí uplatňujúcom požiadavky na výchovu mimo vyučovania a výchovu vo voľnom čase, prostredníctvom princípov neformálneho vzdelávania.
Ciele výchovy a vzdelávania v ŠKD v súlade so štátnym výchovným programom:
rozvíjať spôsobilosti kľúčové pre život v 21. storočí v prepojení na ciele a profil absolventa základného vzdelávania,

rozvíjať spôsobilosti oceňovať voľný čas ako hodnotu, využívať ho zmysluplne a racionálne pre svoj rozvoj,

rozvíjať spôsobilosti plánovať a vyberať si vhodné činnosti na participáciu, rekreáciu a relaxáciu,

podporovať inkluzívny a individualizovaný (diferencovaný, personalizovaný) prístup vo výchove a výchove a vzdelávaní, v centre ktorého je osobnostný potenciál a výchovno – vzdelávacie potreby,

podporovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba,

uplatňovať a chrániť práva dieťaťa v spolupráci s rodinou, zriaďovateľom a ďalšími zainteresovanými stranami (partnermi) podieľajúcimi sa na výchove,

zabezpečiť oddych a relaxáciu detí po vyučovaní v škole,

rozvíjať záujmy a napĺňať novo-vynárajúce sa potreby súčasných detí,

podporovať aktivity vzťahujúce sa ku škole,

zabezpečovať deťom podmienky na prípravu na vyučovanie.

Ciele výchovy a vzdelávania v ŠKD v súlade so cieľmi a hodnotami školy:
stavať na tradičných hodnotách s moderným prístupom,

pružne reagovať na požiadavky vo vzdelávaní 21. storočia,

využívať digitálne technológie vo výchovno-vzdelávacom procese,

aplikovať moderné metódy a formy vzdelávania,

prepájať teoretické poznatky s reálnym životom ,

rozvíjať talent a praktické zručnosti žiakov,

rozvíjať hodnoty školy – spoluprácu, bezpečie, komunikáciu, zodpovednosť a toleranciu.

TEMATICKÉ OBLASTI VÝCHOVY ŠKD
Obsahovú dimenziu výchovy mimo vyučovania reprezentujú tri piliere – **personalizácia, inklúzia a subjektívna pohoda**, ktoré sú obsiahnuté v tematických oblastiach výchovy.
Oblasti výchovy v školskom klube detí :
1) Komunikácia a práca s informáciami
2) Sebarozvoj a svet práce
3) Zdravie a subjektívna pohoda
4) Spoločnosť a príroda
5) Kultúra a umenie.

Komunikácia a práca s informáciami sú integrované dve vzdelávacie oblasti – oblasť Jazyk a komunikácia a oblasť Matematika a informatika.
Sebarozvoj a svet práce je kompatibilná so vzdelávacou oblasťou Človek a svet práce.
Zdravie a subjektívna pohoda súvisí so vzdelávacou oblasťou Zdravie a pohyb.
Spoločnosť a príroda sú integrované dve vzdelávacie oblasti – Človek a spoločnosť a Človek a príroda.
Kultúra a umenie je kompatibilná so vzdelávacou oblasťou Umenie a kultúra.

Ciele tematických oblastí výchovy sú prispôsobené požiadavkám 21. storočia, záujmom a potrebám žiakov i trendom vo svete vzdelávania.

V tematických oblastiach výchovy sú integrované všetky ciele základného vzdelávania, ktoré boli adaptované vo vzťahu k charakteru výchovy mimo vyučovania a špecifikám výchovno-

vzdelávacej činnosti v školskom klube detí v reálnej pedagogickej praxi. Tematické oblasti výchovy sú vzájomne prepojené, prelínajú sa a nevystupujú ako samostatné a izolované časti. Napĺňaním cieľov tematických oblastí výchovy sa školské kluby detí plnohodnotne podieľajú na intrapersonálnom i interpersonálnom rozvoji detí a ich príprave na život.

1. Komunikácia a práca s informáciami
Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy:
Verbálna a neverbálna komunikácia, virtuálna komunikácia, efektívna komunikácia, budovanie digitálnej stopy. Riešenie konfliktov, aktívne počúvanie, prezentačné zručnosti. Kritické myslenie, riešenie problémov, vyhľadávanie a detegovanie informácií (fakty, argumenty, názor, pocit, hoax), objektivita, subjektivita interpretácií, komparácia informácií, overovanie informácií. Čitateľská, matematická a digitálna gramotnosť.
Ciele tematickej oblasti výchovy:
- Osvojovať si schopnosti prezentačných zručností, diskutovať, obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia.

- Vyjadrovať názory ústnou aj písomnou formou v súlade s komunikačnou situáciou, v rôznom komunikačnom prostredí.

- Vyjadrovať svoje myšlienky v materinskom aj cudzom jazyku, pracovať s knihou, tvoriť texty rôznych štýlov, tvoriť vlastné texty, pochopiť funkcie písanej reči a porozumieť významu textu.

- Aplikovať informatickú kultúru založenú na rešpektovaní právnych a etických zásad používania IKT a mediálnych produktov.

- Používať kritické a analytické myslenie pri poznávaní nebezpečenstva internetu a online prostredia (dostupnosť informácií, strata súkromia, otvorenosť k ľuďom).

- Rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti s ohľadom na čistotu jazykového prejavu, rozvoja slovnej zásoby a gramatickej správnosti vyjadrovania.

- Osvojovať si komunikačnú etiku. - Využívať matematické myslenie a logické operácie v každodennom živote a štúdiu.

- Počúvať a čítať primerané literárne texty, interpretovať ich obsah a obraznosť v kontexte vlastných skúseností.

- Klásť otázky zamerané na obsah textu a na vlastné porozumenie textu.
- Používať priame logické úsudky a riešiť problémy v situáciách a kontexte svojho individuálneho života.

2. Sebarozvoj a svet práce
Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy:
Personalizácia – priestor pre objavovanie a definovanie seba. Sebadôvera, sebapoznávanie – kto som, kým sa chcem stať, o čom snívam. Manažment času (angl. time management), sebadisciplína, pevná vôľa. Budovanie „mojej značky“ – prezentovanie seba. Mäkké zručnosti (angl. soft skills) – tímová spolupráca, kooperácia, asertivita, tvorivé myslenie, empatia. Riešenie konfliktov, správne sa rozhodovať, vyjednávanie, atraktivita povolaní, nové pracovné pozície, digitalizácia a informatizácia.
Ciele tematickej oblasti výchovy:
Prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba.

Osvojovať si zručnosti riešiť konflikty, vyjadrovať svoje postoje a názory na primeranej úrovni empatie a asertivity.

Zapájať sa úspešne do bežného života rozvíjaním zručností finančnej gramotnosti.

Aplikovať metakognitívne stratégie pri postupoch vlastného učenia sa.

Využívať vlastné záujmy na podporu sebarealizácie a voľby povolania.

Aplikovať zručnosti kooperácie a spolupráce ako člen tímu, sociálnej skupiny.

Nadobúdať pracovné zručnosti v rôznych oblastiach ľudskej činnosti.

Byť zodpovedný za pracovné úlohy – dokončiť začatú prácu.

Rešpektovať a správať sa podľa spoločne dohodnutých pravidiel skupiny, vytvárať v skupine pozitívne vzťahy.

3. Zdravie a subjektívna pohoda

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy:
Fyzické zdravie, duševné zdravie, zdravý životný štýl, životospráva, šport, cvičenie, režim dňa. Motivácia, ašpirácie, túžby. Postoje, názory. Sila prítomného okamihu, prežívanie svojej pozície – člena tímu, skupiny ako časť rastu, života. Subjektívna pohoda (angl. wellbeing) ako schopnosť bytia bez strachu, úzkosti, nežiť v obrane. Pocit šťastia – čo ma robí šťastným, čo mi prináša radosť. Pocit spokojnosti – zmysel života. Skutočný život a virtuálna realita.

Ciele tematickej oblasti výchovy:
Vykonávať činnosti zodpovedajúce svojmu osobnému potenciálu v oblasti pohybových aktivít, športu, telesnej výchovy.

Dosahovať duševnú rovnováhu prostredníctvom kompenzácie duševného a fyzického zaťaženia školského vyučovania pohybovými aktivitami.

Získať informácie o zdravom životnom štýle a uspokojiť svoje fyzické potreby(spánok, strava, pohyb, odpočinok) vo svojom dennom režime.

Využívať svoje osobné záujmy na vlastnú sebarealizáciu a relaxáciu.

Využívať svoj talent a nadanie na vyjadrovanie svojej životnej spokojnosti.

Mať pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám a športu s ich pravidelným začlenením do denného režimu.

Získať informácie o situáciách ohrozujúcich zdravie a vedieť poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. Poznať dôležité linky pomoci.

Upevňovať hygienické zásady, návyky základných seba obslužných činností, poznať kultúru stolovania a aplikáciu zásad slušného správania v praxi.

Prejaviť prosociálne zručnosti pri sebapoznávaní, riešení emočných problémov, mať schopnosť zvládnuť vlastné pozitívne a negatívne emócie, riešiť kvalitu vzťahov s rodičmi, spolužiakmi, učiteľmi/vychovávateľmi.

Získať správne návyky držania tela a mať kultivovaný pohybový prejav.

Nadobudnúť odolnosť a zdravé sociálne návyky ako prevenciu pred rizikovým správaním.

Dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.

4. Spoločnosť a príroda

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy:

Hodnoty v spoločnosti, sloboda, demokracia, práva a povinnosti. Ľudské práva. Sociálne znevýhodnené (vylúčené) skupiny. Inkluzívny prístup k životu – prijatie druhého za partnera, spoločníka, spolutvorcu. Medziľudské vzťahy, tolerancia, akceptácia, rešpektovanie, dialóg, konsenzus, kompromis, lojalita. Trvalo udržateľný rozvoj. Planéta Zem. Vesmír. Globálne problémy ľudstva.

Ciele tematickej oblasti výchovy:

Utvrdzovať etické správanie, prijímanie odlišnosti, občianske postoje a zručnosti ako trvalé aspekty občianskej spoločnosti.

Upevňovať vlastné poznanie a aplikáciu spoločenských, kultúrnych a právnych noriem v správaní voči okoliu.

Diskutovať o mediálne aktívnych skupinách, ktoré spochybňujú demokratické hodnoty a propagujú extrémizmus v rôznych oblastiach.

Aplikovať prírodovedné vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutia odporúčaní súvisiacich so spoločenskými alebo globálnymi výzvami.

Demonštrovať zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu.

Rozvíjať abstraktné myslenie smerujúce k pochopeniu podstaty témy a aj experimentovanie a bádanie.

Zapájať sa do výberu a realizácie dobrovoľníckych aktivít.

Vyjadrovať a diskutovať o svojich prírodovedných predstavách.

Rozlišovať a skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni, rozumieť potrebe starostlivosti o životné prostredie na príkladoch z miestnej krajiny.

5. Kultúra a umenie

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy:

Kultúrne dedičstvá – tradície, zvyky, obyčaje. Rozmanitosť a vplyv iných kultúr. Národná hrdosť, vlastenectvo. Slovensko – moja krajina. Náboženstvá. Národnostné menšiny. Umenie – výtvarné, hudobné, literárno-dramatické. Sebavyjadrenie cez umenie.

Ciele tematickej oblasti výchovy:

Aplikovať podnety moderného výtvarného umenia, podnety inšpirované dejinami umenia, podnety architektúry, podnety fotografie, podnety videa a filmu, podnety elektronických médií, podnety dizajnu a remesiel, podnety speváckej a inštrumentálnej činnosti, podnety iných oblastí poznávania sveta pri vlastnom experimentovaní, rozvíjaní tvorivosti a kreativity postavených na vlastnom zážitku a skúsenosti.

Nadobudnúť interkultúrne kompetencie a uvedomovať si vzájomný vplyv rôznych kultúr na Slovensku v kontexte histórie a súčasnosti.

Využívať rôzne formy umenia (hudobné, výtvarné, dramatické, tanečné) na vlastné sebavyjadrenie, originálne reflexie skutočnosti, schopnosti kritického čítania a interpretácie.

Prejavovať vzťah k ľudovým tradíciám, ochrane a poznávaní kultúrneho dedičstva, poznávaniu kultúrnych hodnôt umenia.

Využívať pri komunikácii a interakcii s ľuďmi poznatky o kultúrach, náboženstve a tradíciách národnostných menšín žijúcich na Slovensku.

Vnímať umenie a kultúru na základe súčasných kultúrnych procesov a aktuálnych problémov,

chápať význam estetických faktorov a estetickej činnosti v každodennom živote, význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti.

Rozvíjať poznanie seba ako euroobčana v oblasti kultúry, využívať skúsenosti muzeálnej a galerijnej pedagogiky.

Vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu hlasom, pohybom, rytmickými, melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku.

Reflektovať proces tvorby a jej výsledky, rešpektovať prácu druhých a rozmanitosť myslenia, videnia a cítenia.

Oblasť vzdelávacia (enkulturačná/kultivujúca)
Charakteristika tematickej oblasti výchovy:
Hlavným cieľom tematickej oblasti výchovy je získavanie, rozširovanie a upevňovanie vedomostí a praktických zručností v oblasti vedy, kultúry, športu v prepojení na vyučovacie predmety a tak prispievať k lepšej orientácii pri príprave na vstup do sveta práce, objavovaní a rozvíjaní talentu u detí a mladých ľudí.
Ciele tematickej oblasti výchovy:
Upevňovať a rozširovať vedomosti a praktické zručnosti z oblasti vedy a techniky, umenia, kultúry, športu a iných oblastí podľa záujmu, potrieb a očakávaní detí, mladých ľudí a iných osôb.

Objavovať a rozvíjať nadanie/predispozície pre rôzne oblasti vedy a techniky, umenia, kultúry, športu a iných oblastí.

Byť schopný rozpoznať svoje predpoklady a preferencie pre vstup do sveta práce

Oblasť spoločenská (socializačná)

Charakteristika tematickej oblasti výchovy:
Hlavným cieľom tematickej oblasti výchovy je rozvíjať kompetencie dôležité pre budovanie zdravých vzťahov jednotlivcov v rámci užšej komunity (rovesníci, priatelia) a vo vzťahu k širšej komunite (škola, sídlisko, mesto, región, štát).
Ciele tematickej oblasti výchovy:
Posilňovať komunikačné zručnosti (sebaprezentácia, argumentácia a pod.) a rozvíjať efektívnu a rešpektujúcu komunikáciu.

Rozvíjať zručnosti kooperácie a spolupráce.

Posilňovať citlivosť, toleranciu, solidaritu a rešpektujúce správania voči znevýhodneným alebo vylúčeným skupinám.

Získavať informácie a prejavovať zručnosti vedúce k posilneniu demokracie (škola, mesto, širšia komunita).

Aplikovať princípy udržateľného rozvoja v praxi (príroda, spoločnosť a i.).

Prejavovať ochotu a schopnosť osobne prispieť k riešeniu rôznych výziev v skupine, širšom okolí, spoločnosti a pod.

Oblasť personalizačná (rozvoj charakteru)

Charakteristika tematickej oblasti výchovy:
Hlavným cieľom tematickej oblasti výchovy je budovanie charakteru mladého človeka najmä v oblasti postojov, ktoré sú zamerané na proaktívny prístup k životu, odolnosť, flexibilitu, kritické myslenie, schopnosti rozvíjať sa a byť tvorivý pri hľadaní riešení v rôznych oblastiach života.

Ciele tematickej oblasti výchovy:
Posilňovať schopnosti usmerňovať/ovládať svoje emócie, myšlienky a správanie.

Posilňovať schopnosť zvládať zmeny, neistotu a čeliť výzvam.

Rozvíjať schopnosť učiť sa a chápať/oceňovať jej význam a prínos pre sebarozvoj a rozvoj ostatných.

Rozvíjať schopnosť kritického posúdenia informácií pre nachádzanie inovatívnych riešení.

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Školský vzdelávací program ZŠ, ktorého súčasťou je výchovný program ŠKD bol prerokovaný v pedagogickej rade 31.8.2026 a v rade školy 29.9.2026

Príloha k Dodatku č. 1

Digitálna a AI gramotnosť

Charakteristika digitálnej gramotnosti

- schopnosť jednotlivca zmysluplne, bezpečne a zodpovedne využívať digitálne technológie na získavanie, spracovanie, tvorbu a zdieľanie informácií, komunikáciu, spoluprácu a riešenie problémov,
- porozumieť digitálnemu prostrediu, práci s dátami, médiami a nástrojmi vrátane umelej inteligencie,
- schopnosť tvoriť digitálny obsah primeraný veku a účelu,
- uplatňovať v digitálnom priestore kritické myslenie,
- rešpektovať etické a právne princípy v digitálnom priestore.

Postojový rámec

- uvedomovať si význam digitálnych technológií ako nástroja učenia, komunikácie, spolupráce a riešenia problémov,
- rozvíjať zodpovedný, bezpečný a etický postoj k používaniu digitálnych technológií a médií,
- byť si vedomý vplyvu digitálnych technológií na myslenie, správanie, vzťahy a duševnú pohodu,
- rozvíjať otvorenosť k novým technológiám, digitálnym nástrojom a inováciám pri zachovaní kritického odstupu,
- uplatňovať rešpekt k pravidlám digitálneho prostredia, ochrane súkromia a duševného vlastníctva,
- formovať návyk využívať digitálne technológie zmysluplne, primerane a v súlade s osobnými a spoločenskými hodnotami.

Obsahový rámec

- porozumieť základným spôsobom získavania, spracovania, ukladania a zdieľania informácií v digitálnom prostredí,
- poznať digitálne nástroje a prostredia na komunikáciu, spoluprácu a tvorbu obsahu,
- chápať princípy tvorby digitálneho obsahu,

- porozumieť základom práce s dátami, informáciami a digitálnymi médiami,
- poznať zásady bezpečnosti, ochrany osobných údajov, digitálnej identity a digitálnej pohody,
- chápať etické a právne aspekty digitálneho prostredia,
- porozumieť možnostiam a obmedzeniam digitálnych technológií vrátane umelej inteligencie.

Procesuálny rámec

- vyhľadávať, vyberať, používať a zdieľať informácie a digitálny obsah primeraným spôsob
- komunikovať a spolupracovať v digitálnom prostredí s využitím vhodných nástrojov a pravidiel,
- vytvárať vlastný digitálny obsah,
- riešiť problémy s využitím digitálnych technológií a hľadať vhodné digitálne riešenia,
- kriticky hodnotiť digitálne informácie, médiá a technologické riešenia,
- uplatňovať zásady bezpečnosti, ochrany súkromia, digitálnej pohody a zodpovedného správania,
- reflektovať vlastné digitálne návyky a vedome regulovať používanie digitálnych technológií,
- prenášať digitálne zručnosti a stratégie do rôznych predmetových oblastí a reálnych životných situácií.

Na konci 3. ročníka sa žiak dokáže orientovať v spôsobe získavania a zdieľania informácií. Vytvoriť jednoduchý digitálny obsah. Poznať zásady bezpečnosti a zodpovednosti v digitálnom prostredí.
Riešiť jednoduché problémy s využitím digitálnych technológií.

Na konci 5. ročníka sa žiak dokáže zapojiť sa do digitálnych aktivít – vyhľadávať, zdieľať a spolupracovať v digitálnom prostredí. Vytvárať vlastný jednoduchý digitálny obsah. Správať sa bezpečne a zodpovedne v digitálnom prostredí. Hľadať riešenia problémov v digitálnom prostredí.

Na konci 9. ročníka žiak dokáže vstupovať do interakcií s digitálnymi technológiami – používať informácie a dáta, komunikovať, spolupracovať, používať médiá a umelú inteligenciu. Tvoriť digitálny obsah, napr. cez programovanie. Využívať digitálne technológie bezpečne a

zodpovedne s uplatňovaním zásad digitálnej pohody a rešpektovaním ochrany duševného vlastníctva. Riešiť problémy a kriticky myslieť v digitálnom prostredí.

Charakteristika AI gramotnosti

- rozumieť základným princípom fungovania AI,
- kriticky pristupovať k výstupom AI, uvedomovať si ich pravdepodobnostnú povahu a mož skreslenia,
- efektívne a bezpečne používať AI na podporu vlastného rozvoja a učenia sa v súlade s etickými normami a dohodnutými pravidlami,
- vnímať AI ako pracovný nástroj, nie ako náhradu za vlastnú tvorivosť, osobnú zodpovedn či medziľudské vzťahy,
- uplatňovať princípy digitálneho wellbeingu a nastaviť si hranice pri interakcii s AI,
- posudzovať etické, sociálne a environmentálne súvislosti AI a jej vplyv na súkromie, spoločnosť a udržateľnosť.

Postojový rámec

- uvedomovať si svoju jedinečnosť a budovať si sebadôveru založenú na rozvoji vlastných schopností, nie na porovnávaní sa s výkonom AI,
- vnímať AI ako pracovný nástroj, ktorý môže byť nápomocný pri určitom type úloh, nenahrádza však vlastné myslenie a tvorivosť,
- udržiavať vecný a kritický odstup od AI, nepripisovať jej ľudské vlastnosti a nevytvárať si nej citovú väzbu,
- uplatňovať etické správanie, osobnú zodpovednosť a rešpektovať pravidlá pri používa AI,
- uvedomovať si etické, sociálne a environmentálne súvislosti AI a jej vplyv na súkromie, spoločnosť a udržateľnosť,
- zaujímať sa o vývoj v AI s otvorenou mysľou, no zároveň oceňovať hodnotu skutočného s a medziľudských vzťahov, ktoré AI nedokáže nahradiť.

Obsahový rámec

- rozumieť základným pojmom súvisiacim s umelou inteligenciou,

- analyzovať prítomnosť a funkciu systémov AI v každodennom živote,
- chápať princípy fungovania AI (vstup – proces – výstup) a rozlišovať medzi algoritmickým programovaním a strojovým učením trénovaným na dátach,
- rozumieť úlohe dát pri trénovaní modelov, vplyvu ich kvality na výsledok (bias, chyby) a dôležitosti ľudského dohľadu nad výstupmi,
- poznať možnosti a limity AI v rôznych oblastiach (text, obraz, video, analýza dát), rozumieť jej pravdepodobnostnej povahe,
- analyzovať riziká spojené s AI, ako sú dezinformácie, deepfake, ochrana súkromia, porušovanie práv duševného vlastníctva a zanechávanie digitálnej stopy,
- hodnotiť pozitívne a negatívne dopady AI na jednotlivca (sebavnímanie, kognitívne schopnosti, duševné zdravie, súkromie), spoločnosť (medziľudské vzťahy, trh práce, polarizácia, sociálna nerovnosť) a životné prostredie (energetická náročnosť, spotreba vody).

Procesuálny rámec

- rozhodovať sa, kedy je použitie AI zmysluplné a kedy je potrebné spoľahnúť sa na vlastné schopnosti, uvedomujúc si riziko ilúzie učenia,
- voliť vhodné AI nástroje pre konkrétne úlohy a navrhovať zadania (prompty) tak, aby AI systém generoval výsledky zodpovedajúce stanovenému cieľu,
- využívať AI na podporu vlastného učenia a rozvoja schopností (vysvetľovanie, precvičova získavanie spätnej väzby, hľadanie inšpirácie),
- overovať a hodnotiť správnosť, relevantnosť a etickosť výstupov z AI pomocou krížovej kontroly s inými zdrojmi informácií,
- zabezpečovať ochranu súkromia, rozpoznávať manipulatívne prvky (deepf informačné bubliny) a transparentne priznávať mieru využitia AI pri vlastnej tvorbe,
- udržiavať zdravú rovnováhu medzi prácou s AI a bez nej v záujme zachovania vlastného wellbeingu.

Na konci 3. ročníka žiak rozlišuje technológie, ktoré využívajú AI od tých, ktoré ju nevyužívajú. Dokáže uviesť príklady použitia AI v bežnom živote. Rozumie základným princípom strojového učenia – vie, že stroje sa učia rozpoznávať vzory v dátach a vnímajú svet prostredníctvom senzorov. Pod dohľadom učiteľa získava prvé skúsenosti s generatívnou AI a formuláciou jednoduchého zadania. K AI pristupuje obozretne a primerane, uvedomuje si jej

možnú chybovosť a nepripisuje jej ľudské vlastnosti či vedomie. Oceňuje hodnotu skutočného sveta a medziľudských vzťahov, ktoré AI nedokáže nahradiť.

Na konci 5. ročníka žiak rozumie, že AI sa učí zo vzorov v dátach, nie z pevných pravidiel, pričom kvalita vstupov ovplyvňuje presnosť a spravodlivosť výsledkov. Pod vedením učiteľa využíva generatívnu AI ako pomocníka pri učení, no zachováva si zodpovednosť za vlastnú tvorivosť a prácu. Uvedomuje si, že AI tvorí na báze pravdepodobnosti, nie porozumenia, preto si informácie overuje v iných zdrojoch. Buduje si odolnosť voči tlaku na instantné riešenia a zachováva zdravú rovnováhu pri používaní technológií. Chráni svoje súkromie a vníma etické i sociálne dopady AI na jednotlivca a spoločnosť.

Na konci 9. ročník žiak rozumie fungovaniu AI (LLM, asistenti, agenti) a vplyvu kvality dát na zaujatosť výstupov. Samostatne volí AI nástroje vzhľadom na povahu úlohy, ladí zadania a rozhoduje, kedy delegovať úlohy na AI a kedy ich má riešiť sám, aby rozvíjal vlastné schopnosti a skutočné porozumenie téme. Kriticky overuje výstupy, rozpoznáva manipuláciu a dezinformácie. Transparentne priznáva mieru využitia AI v súlade s etickými a citačnými pravidlami. Analyzuje vplyv AI na jednotlivca, spoločnosť a životné prostredie. Cielene využíva AI na vlastný rozvoj. Uplatňuje zásady digitálneho wellbeingu a uprednostňuje rozvíjanie medziľudských vzťahov pred technológiami.

Občianska gramotnosť

Charakteristika gramotnosti

- spôsobilosti poznať a aktívne využívať stratégie aktívneho občianstva s cieľom pozitívnych zmien vo svojich komunitách,
- byť informovaný, rozumieť procesom a vedieť ako uplatňovať občianske práva a povinnosti na miestnej, štátnej, národnej a globálnej úrovni v súlade s ľudskými právami a princípmi demokracie,
- orientovať sa v kultúrno-spoločenských reáliách svojho okolia, nadobudnúť a upevňovať svoju lokálnu a regionálnu identitu, ktorá je oporným bodom kultúrnej identity a predpokladom zdravej formy patriotizmu.

Špecifikom občianskej gramotnosti je, že integruje tri zložky: mediálnu gramotnosť, interkultúrnu gramotnosť a regionálnu výchovu a tradičnú ľudovú kultúru.

Sociálna a emocionálna gramotnosť

Charakteristika gramotnosti

- bezpečným spôsobom prejavovať a regulovať svoje emócie,
- prejavovať emocionálnu odolnosť, empatiu a sebauvedomenie,
- vnímať vlastné (emocionálne) prežívanie ako rovnocenné s prežívaním iných,
- prejavovať porozumenie a pomáhať iným pri prežívaní ich emócií,
- rozlišovať rôzne druhy vzťahov a rešpektujúce prejavy správania v nich,
- rozvíjať schopnosť spolupracovať, efektívne komunikovať a riešiť konflikty,
- definovať vlastné hodnoty vo vzťahoch a konať zodpovedne rešpektujúc práva a slobody iných,
- plánovať svoju budúcnosť v súlade so svojím potenciálom, potrebami a hranicami,
- rozvíjať osobnú integritu a identitu v súlade s hodnotovými princípmi, rešpektujúc dôstojnosť, intimitu a telesnú integritu vlastnú i druhých,
- analyzovať riziká a prijímať zodpovedné rozhodnutia voči sebe, zdraviu a iným.

Postojový rámec

- uvedomovať si emócie ako súčasť vlastného prežívania a potrebu ich identifikácie a vhodného vyjadrovania,
- prejavovať záujem o prežívanie druhých ľudí,
- uvedomovať si vlastný́ rozvíjateľný́ potenciál a potrebu plánovania budúcnosti,
- oceňovať otvorenú rešpektujúcu komunikáciu, predchádzanie konfliktom a v prípade ich vzniku hľadať konštruktívne a nenásilné spôsoby riešenia,
- uvedomovať si potrebu sebapoznávania a sebareflexie pre vlastný́ rozvoj a rast,
- konať zodpovedne s ohľadom na práva a slobody iných,

- rozvíjať osobnú integritu a identitu v súlade s hodnotovými princípmi, rešpektujúc dôstojnosť, intimitu a telesnú integritu vlastnú i druhých,
- rešpektovať rozmanitosť druhých.

Obsahový rámec

- poznať rôzne druhy emócií,
- hodnotiť silné a slabé stránky osobnosti a možnosti vlastného sebarozvoja, sebauplatňovania a osobnostného rastu,
- rozpoznávať stratégie asertívnej a rešpektujúcej komunikácie, konštruktívneho riešenia konfliktov,
- integrovať spoločenské a vlastné hodnoty do vzťahov k sebe a druhým aj v otázkach osobnej integrity, intimity a sexuality.

Procesuálny rámec

- rozpoznávať emócie u seba a iných a vyjadrovať ich v rozličných situáciách,
- uplatňovať stratégie ochrany, pomoci a podpory osobnej integrity a integrity druhých,
- plánovať vlastnú budúcnosť,
- počúvať a zohľadňovať názory a potreby druhých, hľadať a rešpektovať konsenzus,
- konštruktívne riešiť problémy,
- rešpektovať súhlas a nesúhlas druhých,

- formulovať argumenty v diskusiách, identifikovať rozpor či konzistentnosť v analýzach,
- rozpoznávať a vyhodnocovať alternatívne riešenia rôznych prístupov a postupov pri riešení problémov.

Na konci 3. ročníka žiak dokáže pomenovať a vyjadriť svoje prežívanie vhodným spôsobom a rozpoznať emócie druhých. Poznávať sám seba a hovoriť o tom, čo mu ide, čo ho baví a čo sa mu darí menej. Budovať pozitívny vzťah k seba a byť ohľaduplný k druhým. Povedať, čo mu je/ nie je príjemné. Rozpoznať, čo je/nie je správne správanie vo vzťahoch. Rešpektovať pravidlá spolupráce, počúvať druhých a vyjadriť svoj názor. Snažiť sa o urovnanie nezhôd pokojne. Plánovať si jednoduché ciele a rozmýšľať, čo je osobne dôležité. Uvedomiť si elementárne následky svojich rozhodnutí. Všímať si nebezpečné situácie a vedieť, na koho sa obrátiť v prípade potreby.

Na konci 5. ročníka žiak dokáže rozpoznávať a primerane vyjadrovať vlastné emócie, prejavovať empatiu a rešpektovať prežívanie iných. Spolupracovať s ostatnými pri riešení úloh a problémov. Rozpoznávať svoje potreby a hranice a vedieť ich vyjadriť asertívne. Rozumieť tomu, čo je/nie je správne vo vzťahoch a rozlišovať rôzne druhy vzťahov a vhodné správanie v nich. Komunikovať otvorene, efektívne a s rešpektom. Riešiť konflikty nenásilne a hľadať čestné riešenia. Uvedomovať si svoje hodnoty a rozhodovať sa podľa nich. Plánovať svoje aktivity, rozhodovať sa s ohľadom na svoje schopnosti, záujmy a hodnoty a zvažovať dôsledky svojho správania a rozhodnutí. Rozpoznávať rizikové situácie a vedieť, ako sa chrániť.

Na konci 9. ročníka žiak dokáže bezpečným spôsobom prejavovať a regulovať emócie, prejavovať porozumenie a pomáhať iným pri prežívaní ich emócií s prihliadnutím na uvedomenie si vlastných kapacít. Prejavovať emocionálnu odolnosť, empatiu a sebauvedomenie. Efektívne spolupracovať v homogénnych, ako aj rozmanitých tímoch. Definovať vlastné hodnoty vo vzťahoch, rozlišovať rôzne druhy vzťahov, prejavy správania v nich, utvárať ich a s rešpektom k sebe a iným v nich fungovať. Efektívne komunikovať, asertívne, ale ohľaduplne obhajovať a dosahovať svoje ciele v rešpektujúcej komunikácii. Predchádzať konfliktom, riešiť reálne konflikty nenásilnými spôsobmi. Utvárať svoju osobnú integritu a identitu vo vzťahu k hodnotovým princípom. Analyzovať riziká a príležitosti a prijímať zodpovedné rozhodnutia ovplyvňujúce vlastný život, vzťahy a zdravie, ako aj vzťahy a zdravie druhých a život ako taký. Plánovať svoju krátkodobú a dlhodobú budúcnosť v súlade so svojím rozvíjateľným potenciálom, potrebami a hranicami.